

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS XV-OSIOS TARYBOS PIRMOJI SESIJA

(Vašingtonas, rugsėjo 29 d.) JAV Lietuvių bendruomenės XV-toji taryba, rugsėjo 27-28 dienomis susirinkusi Filadelfijoje (Philadelphia, PA) į pirmąją sesiją, perrinko dabartinę JAV LB Krašto valdybos pirmininkę Reginą Firantaitę-Narušienę. Antroji R.Narušienės trijų metų kadencija prasidės lapkričio pabaigoje. Naujoji Krašto valdyba turi būti patvirtinta iki šių metų pabaigos.

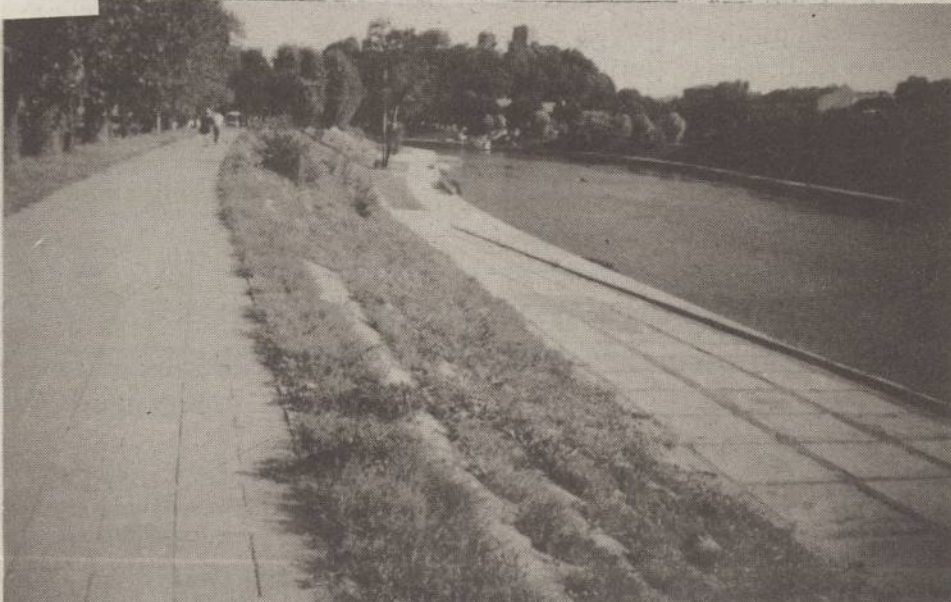
JAV LB XV-toji Taryba pirmojoje sesijoje taip pat išrinktas naujas prezidiumas. Jam dabar vadovauja JAV atsargos pulkininkas leitenantas Donatas Skučas. Kiti prezidiumo nariai: Laima Karo-

sienė, Jonas Karosas, Aušrelė Sakalaitė ir Dalia Puškorienė.

Išrinkta ir nauja kontrolės komisija. Ją sudaro: Vytas Maciūnas, Juozas Polikaitis ir Janina Udrienė. Garbės teismo nariais tapo: dr. Algimantas Čepulis, Algimantas Gečys, Angelė Nelsienė, Antanas Polikaitis ir Algis Rugienius. XV-tosios tarybos prezidiumo, kontrolės komisijos ir garbės teismo kadencija taip pat truks 3 metus.

Pirmoje XV-osios tarybos sesijoje dalyvavo 60 iš 67 tarybos narių, kurie buvo išrinkti šių metų pavasarį.

(Plačiau apie šią sesiją skaitykite 39-ame "Dirvos" numeryje)

Neries krantinė Vilniuje, už Žaliojo tilto (link Sporto rūmų)

Rinkėjų dėmesiui LIETUVOS AMBASADOS PRANEŠIMAS

Gerbiami rinkėjai,

Lietuvos diplomatinė tarnyba JAV-ose tęsia rinkėjų, dalyvausiančių būsimuose Lietuvos Prezidento rinkimuose, registraciją. Lietuvos piliečiai, kurie laikinai arba nuolat gyvena JAV, gali užsiregistruoti Lietuvos ambasadoje Vašingtone.

Lietuvos piliečius kviečiame registruotis būsimiesiems rinkimams ir pranešti šiuos duomenis:

- vardas, pavardė;
- gimimo data;
- gyvenamoji vieta JAV-ose;
- Lietuvos piliečio paso numeris;
- asmens kodas, įrašytas pase.

Duomenis apie save Lietuvos piliečiai gali pranešti

asmeniškai, atvykdami į Lietuvos ambasadą arba atsiųsti paštu (faksu). Registruojantis paštu (faksu), prašome atsiųsti ir Lietuvos piliečio paso atitinkamų puslapių fotokopijas.

Registruotis nereikia tiems Lietuvos piliečiams, kurie dalyvavo praėjusiuose rinkimuose, jei nepasikeitė jų gyvenamoji vieta, o taip pat tiems, kurie po pastarųjų rinkimų jau atsiuntė duomenis apie save.

Lietuvos piliečiai, kurie atsiųs duomenis apie save, bus įrašyti į rinkėjų sąrašus. Jiems prieš rinkimus bus išsiųsti visi balsavimui reikalingi dokumentai.

*Lietuvos Respublikos
Ambasada*

STAIGMENŲ RIKIUOTĖ

Jonas Jasaitis

Kam reikia Lietuvos?

Prieš dešimtį metų, kai pradėjo ryškėti Atgimimo aušra, tur būt niekam net nekilo klausimas, kodėl reikalinga Lietuvos valstybė. Net toks klausimas tada, tikriausia, būtų atrodęs šventvagiškas. Juk valstybė reikalinga tam, kad būtų išsaugota tauta. Valstybė – svarbiausioji tautos ūkio ir kultūros puoselėjimo sąlyga. Niekur pasaulyje nėra kitos vietos, kuri galėtų tapti visos tautos namais. Net

jei kas nors įstengtų nupirkti kokią nors didesnę salą Ramiajame vandenyne, žemės plotą Afrikoje, Australijoje ar Lotynų Amerikoje, kaip kada svajojo a.š. prof. Kazys Pakštas, tauta ten negalėtų jaustis taip, kaip savo vieninteliuose namuose: prie Neries ir Nemuno, Nevėžio ir Dubysos, Minijos ir Virvytės. Niekas neatstos Papilės ir Merkinės, Zarasų ir Kaltinėnų, Užpalių ir Alsėdžių. Kur tu, žmogau, beįsikurtum, bet jei didžiosiose kelionėse ne-

praradai švento lietuviybės jausmo, tai jokios kitos tėvynės niekada nebesurasi.

Tačiau kai stebime be galo keistai besirutuliojančią šiandieną Lietuvos politinį gyvenimą, noromis ar nenoromis ateina mintis, kad būtent ten, tėvų ir protėvių žemėje prarasta daug labai svarbių lietuvių bruožų. Tarsi būtų pamesta kryptis, kurlink buvo galvota keliauti. Vardan ko šiandien dedamos visokios, nebepaaiškinamai nedarnios pastangos? Kodėl taip baisiai blaškomasi, kodėl tyčiojamosi vienas iš kito? Kodėl nėra noro dirbti ranka rankon? Kodėl taip uždususiai lekiam, kad tik kitus kaip nors pralenkus, nors net nebeaišku, kur ir kodėl bėgama? Lyg dar būtume tame pačiame kelyje, bet vieni veržiasi link kažkokių svetimų švyturių, kiti traukiasi atbuli, o treči puldinėja į šonus.

Jau septyneri metai yra Lietuvos valstybė. Užsienio šalyse veikia ambasados, misijos ir konsulatai. Bet kiek daug padaryta, kad pasaulyje būtų suteptas lietuvių vardas! Apmaudžiausia, kad ne švėtimieji, o "lyg ir savieji" daugiausia prie to prisidėjo. Nejaugi sava valstybė reikalinga tik tam, kad be vizų būtų galima nuvažiuoti į Švediją, Turkiją ar net Singapūrą, kad būtų įmanoma iš ten į Lietuvą tempti tai, ką puikiausiai galima vietoje pasigaminti?

Tuo pat metu lyg kokioje padėvėtų daiktų prekyvietėje kaišiojama: "Gal, misterie, norėtumėt, nusipirkti štai "Lietuvos" hotel? Nebrangiai. O ir vietelė kokia puiki: visas Vilnius kaip ant delniuko! Ach, nenorite, per brangu? Tai tuomet mes dar pasitarsime ir kainą dar sumažinsime (ELTA praneša: "numušime")". Kodėl to viešbučio negalima naudoti patiems, sukūrus, pavyzdžiui, akcinę bendrovę? Neturime pinigų, kad galėtume jį tinkamai sutvarkyti ir naudoti?

Misteriai ir tovariščiai, gal norėtumėte valdyti esamas ir būsimas mūsų naftos versloves? Ach, atsiprašome, jūs jas jau valdote. Sorry, nebe į savo kiemą pataikėm...

Tai kas bus tada, kai nebeturėsime ko parduoti? Iš kur jų tada atsiras? Jokios svetimos "investicijos" mūsų sienų apsauga, jaunimo švietimu ir profesiniu ugdymu nepasirūpins.

Vėl girdime, kad reikia rašyti ir apie laimėjimus, kad Lietuva labai puikiai "kyla", kad net užsienis pripažįsta jos laimėjimus. Girdi, reikia laikytis "pusiausvyros". Ačiū, ponai. Daugiau kaip 40 metų okupantas kalė į galvas apie "įstabius socializmo laimėjimus". Gal jau atsikratėme tokios mados? Beveik 100-to tūkstančių bedarbių ir vis augančio nusikalstamumo, girtuokliavimo ir stiprėjančių valdžios rietenų jau niekaip nebegalima priskirti prie "laimėjimų".

Nuo ko genda žuvis?

Prieš keliolika metų į patį Maskvos vidurį, į pačią Raudonąją aikštę nutūpė sportinis lėktuvėlis. Jaunas vokiečių suspaudė ir prieš televizijos kameras papozuoti. O juk buvo įtikinėjama, kad per sovietų imperijos sienas net uodas, leidimo negavęs, neįskris...

Prisiminiau tą atsitikimą, kai telegramų agentūros išplatino, kad keistu vardu – "Laisvas nepriklausomas ka-

nalas" – pavadintos televizijos stoties korespondentas puikavosi rodydamas, kaip jam pavyko į Seimo rūmus įnešti pistoletą. Atseit, galima pasikėsinti į aukščiausių pareigūnų gyvybę. O kaip į tai atsiliepė valdžia ir tos tarnybos, kurios gauna algą už tų rūmų saugumą? Ogi paaiškino, kad "už chuliganizmą" to žurnalisto daugiau lieps nebeįsileisti. Vadovybės apsaugos departamento direktorius nuramino, kad "nebus griebtasi jokių papildomų saugumo priemonių". Kiek prisimenu, po vokiečių "viešnagės" į Maskvą, ne vieno generolo antpečiai nukrito.

Ta pati televizijos stotis tarsi kokį įžymų asmenį dar kartą pareklamavo atliekantį bausmę Kauno valkatėlę "Henytę". Vėl spaudoje mirgėjo žodžiai apie "mafijos vadovą", "nusikalstamo pasaulio autoritetą". Nepūskite miglos, ponaičiai! Tokie, atsiprašant, autoritetai būtų sutvarkyti "kaip šilta vilna", jei jų, lyg daržo kaliausės nereikėtų tikriesiems nusikaltėlių vadams paslėpti. Per pusę lūpų apie kai kuriuos iš jų buvo užsiminta spaudoje, kai vyko iškilmės, skirtos lito 75-mečiui. Beje, tos sukakties proga kai kas už 500 litų suspėjo nusipirkti ... vieną litą. Kodėl iš aukščiausios prabos aukso pagamintai monetai buvo suteikta tik tokia vertė? Ką ši kartą norėta nustebinti arba, tiksliau, iš ko dar kartą pasityčiota?

(Bus daugiau)

Šiame numeryje:

- A. Pužauskas: Lenkijos pamokos – 2 psl.
- J. Žygas: Ką primena spalio 9-oji? – 3 psl.
- L. Milčius: Tikras susirūpinimas ar tik rinkimų kampanijos vaizdelis? – 4 psl.
- Iš Baltimorės rašo Jonas Kardokas – 6 psl.
- "Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos" – 7 ir 10 psl.
- J. Duduras apie turistus ir keliautojus, itališką sūrį ir "Lambadą" – 8 psl.
- Šiaulių "Saulė" Klyvlende – 9 psl.
- Apie jaunimą ir senolius – paskutinėje skiltyje

Girdėta iš Vilniaus

• **KALTINIMAI V. LANDSBERGIUI.** Keturi asmenys yra pasirengę Seime ir teisme paliudyti, kad Seimo pirmininkas, konservatorių partijos pasiūlytas kandidatas į Lietuvos prezidentus buvo KGB agentas. Buvusių saugumo darbuotojų apklausos protokoluose teigiama, kad 1950-aisiais užverbuotas V. Landsbergis pranešinėjo apie jį supusius žmones. Vienas iš liudininkų nurodė, kad V. Landsbergis rašė agentūrinius pranešimus apie Tomą Venclovą ir Ramutę Skučaitę, kurie platinę draudžiamas knygas bei "ideologiškai žalingus" eilėraščius. Buvęs KGB pareigūnas tvirtino, jog dabartinis Seimo pirmininkas su vietos saugumu bendradarbiavęs savanoriškai. Jis mano, kad tuo metu konservatorijoje dėtęs V. Landsbergis sutiko teikti KGB informaciją, norėdamas iškilti darbe. Konservatorijos dėstytojo pranešimai buvo pasirašomi slapvardžiais "Vytautas" arba "Dėdulė". Seimo pirmininkas šiuos kaltinimus kategoriškai neigia.

• **KELIONĖS.** Lietuvos Prezidentas Algirdas Brazauskas lankėsi Šveicarijoje. Jis pabuvojo Ženevos Tautų rūmuose, kur įsikūręs Jungtinių Tautų Ženevos skyrius, susitiko su JT Ženevos skyriaus generaliniu direktoriumi, Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) vadovais. Šios organizacijos duomenimis, Lietuva vis dažniau tampa nelegalių migrantų tikslu. TMO žada padėti Lietuvai spręsti visas problemas, išskylančias dėl nelegalios migracijos. Lietuvos vadovui surengta ekskursija po Tautų rūmus, parodyta JT Ženevos skyriaus biblioteka, kurioje rodomi dokumentai apie Lietuvos dalyvavimą Tautų Sąjungos veikloje.

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ir jo vadovaujama delegacija lankėsi Islandijoje. Buvo numatyti susitikimai su Islandijos prezidentu Olafur Ragnar Grimsson, Altingo (parlamento) pirmininku Olafur G. Einarsson, Islandijos Ministru pirmininku David Oddsson ir kitais pareigūnais bei Altingo užsienio reikalų komiteto nariais.

• **POPULIARIAUSIAS - VALDAS ADAMKUS.** Jeigu dabar vyktų Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimai, daugiausia rinkėjų balsų surinktų JAV gamtosaugininkas Valdas Adamkus - 29,7 proc. Už Algirdą Brazauską balsuotų 26,7 proc. rinkėjų, už buvusį generalinio prokuroro pavaduotoją Artūrą Paulauską - 21 proc. Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis surinktų 11,7 proc. balsų. Tai rodo Lietuvos ir Didžiosios Britanijos tyrimų kompanijos "Baltijos tyrimai" rugsėjo 12-21 dienomis atliktos apklausos rezultatai.

Vyriausioji rinkimų komisija jau pradėjo registruoti kandidatus. Pirmasis juos įteikė Seimo narys Rimantas Smetona.

• **APDOVANOJIMAS.** Vilniaus universiteto rektoriui profesorius Rolandui Pavilioniui įteiktas vienas garbingiausių Prancūzijos apdovanojimų - Garbės Legiono ordinas. Šiai progai skirtos išskilmės surengtos Prancūzijos ambasadoriaus Michel Touraine rezidencijoje. R. Pavilionis jau beveik dešimt metų yra Lietuvos ir Prancūzijos asociacijos prezidentas. Beje, vieną iš savo disertacijų jis, vadovaujamas profesoriaus Algirdo Juliaus Greimo, rašė būtent Prancūzijoje.

• **LEIDINYS APIE M. K. ČIURLIONĮ.** Solidi dovana 122-ajam gimtadieniui - taip perkeltine prasme galėtume pavadinti ką tik iš "Editorialia" spaustuvės Romoje atkeliavusį albumą "Mikalojus Konstantinas Čiurlionis. Paveikslai, eskizai, mintys". Vakar M.K. Čiurlionio muziejuje visuomenei buvo pristatytas tiksliausias iš visų iki šiol buvusių leidinių apie genialiojo menininko kūrybą - pranešė "Kauno diena".

• **AUKSINIS LITAS.** Lietuvos bankas išleido 1 lito auksinę monetą, skirtą Lietuvos banko ir lito 75 metų sukakčiai. Ji pagaminta iš aukščiausios prabos aukso (999,98), jos skersmuo 22,3 mm, masė 1/4 uncijos (t.y. 7,78 g), tiražas 1500 vienetų. Taip pat nukaldinta 200 tūkst. vienetų to paties pavidalo bei nominalo vario ir nikelio lydinio monetų. Monetos autorius - skulptorius Rimantas Eidėjas. Tai pirmoji Lietuvos banko proginė auksinė moneta. Iki šiol LB buvo išleidęs keturias vario ir nikelio lydinio bei aštuonias sidabro monetas.

Spalio mėnesį Lietuvos bankas išleis į apyvartą naują 200 litų banknotą su Lietuvos rašytojo ir filosofo Vydo portretu. Tai bus didžiausias iš šiuo metu apyvartoje esančių lietuviškų banknotų ir pirmasis su dabartinio šalies vyriausiojo bankininko Reinoldijaus Šarkino parašu.

• **ŽALA VALSTYBEI - 200 MLN. LITŲ.** Ministras Pirmininkas Gediminas Vagnorius įpareigojo Muitinės departamento generalinį direktorių Alvydą Budrį nedelsiant spręsti Marijampolės teritorinės muitinės ir kitų susikompromitavusių pareigūnų atsakomybės klausimą. Išankstiniais duomenimis, žala valstybei gali siekti iki 200 mln. litų. Per Sudargo kelio postą 1994-1996 metais buvo fiktyviai vežami įvairūs maisto produktai ir spalvotieji metalai.

(*Parengta pagal ELTA, BNS ir AGEPR pranešimus.*)

Iš visur - apie viską

LENKIJA - DEŠINĖN

Algirdas Pužauskas

Lenkijos parlamento rinkimus, įvykusius rugsėjo 21 d., laimėjo centro ir dešiniųjų partinių grupių koalicija, kuriai vadovavo iki šiol mažai žinomas darbininkų sąjungų "Solidarumo" veikėjas Marian Krzaklewski. Jis kilęs iš Lenkijos pietryčių Rzeszow miesto, esančio dabartinėje Ukrainoje. Jo tėvas Lvovo mieste buvo medicinos gydytojas. Šis miestas prieš karą taip pat priklausė Lenkijai. 48 metų amžiaus M. Krzaklewski, yra kompiuterių specialistas, jo žmona - gailėstingoji sesuo. Šeimoje yra du sūnūs - 10 ir 13 metų.

Pradžioje "Solidarumo" organizacija buvo masinis, 10 milijonų narių turintis judėjimas, kuris, Lenkijai išsivadavus iš komunizmo, pradėjo skaldytis. Kai kurios profesinės sąjungos susidėjo su komunistais ir 1993 m. rugsėjo mėnesį kairieji parlamente laimėjo daugumą. Nuo

to laiko M. Krzaklewski ir pradėjo pertvarkyti "Solidarumą". Įsteigęs "Solidarumo rinkimų akciją", jis išvažinėjo visą Lenkiją, lankė ne tik pramonės centrus, bet ir kaimus, sakydamas kalbas katalikų parapijų salėse, aiškindamas, kokias klaidas daro komunistų valdžia. Jam pavyko įtraukti į savo koaliciją ne tik darbininkų sąjungas, bet ir tautines bei religines lenkų gruputes. Jis žadėjo pataisyti Lenkijos Konstituciją, kad joje būtų įrašytas Dievo vardas, o visus įstatymus vertinti pagal tai, ar jie naudingi jaunuoms lenkų šeimoms, nes ant jų pečių bus statoma valstybės ateitis. Pastebėta, kad rinkimuose už "Solidarumo akciją" balsavo labai daug jaunų moterų, kurios anksčiau visai nebalsuodavo, t.y. "pallikdavo politiką vyrams".

"Solidarumo akcijos" vadovas pareiškė, kad jis patenori premjero vietos. Jam rūpi toliau veikti, kad dešiniųjų lenkų vienybė neiširtų, nes "juos turi jungti meilė Lenkijai, tiesai ir Dievui".

Komunistų vadovaujama Demokratinė kairiųjų santarvė šiuose rinkimuose surinko 26.5% balsų, tačiau "Solidarumo akcijos" pusėje yra centro liberalų Laisvės sąjunga, kuriai vadovauja bu-

vęs finansų ministras L. Balcerowicz. Savo vietas parlamente išlaikė tautinė Lenkijos atstatymo partija, vadovaujama buvusio premjero Jano Olševskio (Olszewski). Dešiniosios partijos seime įgijo aiškią persvarą. Tačiau naujai vyriausybei teks dirbti su gana populiariu Lenkijos prezidentu, buvusiu komunistų veikėju Kwasniewski.

Kai nutarus priimti Lenkiją į NATO, joje lankėsi JAV prezidentas Bill Clinton, prezidentūroje jo garbei buvo pietūs, į kuriuos pakviesti ir lenkų opozicijos vadovai. Solidarumo akcijos vadovas M. Krzaklewski atsisakė dalyvauti, sakydamas, kad jis neperžengs prezidentūros slenksčio, kol ten gyvens komunistas. Lenkijos vyriausybės laukia sunkūs darbai, nes artėja ir įsijungimo į Europos Sąjungą dienos. Rusų šaltiniai sako, kad J. Stalinas kartą pavadinęs Lenkiją "karve su balnu". Lenkiškasis išdidumas ir nesiskaitymas su kitų tautų interesais, nemažas pragyvenimo lygio atsilikimas yra būdingi ir šiandieninei Lenkijai. Net 28% gyvena kaime ir dirba žemės sklypuose. Tai liudija apie atsilikimą nuo Europos vidurkio.

Keliais sakiniiais

• Prancūzijos darbo ir socialinio gerbūvio ministrė Martine Aubry paskelbė socialistų vyriausybės planą ap rūpinti darbu jaunos bedarbius (nuo 18 iki 25 metų). Už tuos darbus 80% bus apmokama iš vyriausybės iždo. Dirbti norintieji jaunuoliai pasirašys penkerių metų sutartį ir jiems bus mokamas nustatytas atlyginimo minimumas. Valstybei tie jauni darbininkai kainuos apie 35 milijardus frankų. Nežinia, iš kur tas lėšas reikės paimti.

• Keturi Šveicarijos bankai, Pakistano vyriausybei prašant, užšaldė buvusios Pakistano premjerės ir jos šeimos narių einamasias sąskaitas. Naujoji Pakistano vyriausybė dar aiškinasi nelegalius premjerės B. Bhutto ir ypač jos vyro finansinius reikalus. Valdžios inspektoriai tyrinėja ir britų Virgin salose įsteigtas šešias biznio bendroves bei jų ryšį su buvusiu Pakistano premjere ir jos vyru. Pakistane kalbama, kad premjerė gavo nemažus kyšius iš ginklų prekybos su Prancūzija, kuri pardavė po-

vandeninių laivų ir kitų ginklų už 943 mln. dolerių.

• Kinijos vyriausybė paskelbė, kad per ateinančius trejus metus Kinijos karinės pajėgos, vadinamos Liaudies išlaisvinimo armija, bus sumažintos: iš 3 milijonų karių liks 2.5 mln. Sutaupytos lėšos bus panaudotos moderniems ginklams pirkti.

• Argentina ir Brazilija vėl smarkiai susidūrė dėl cukraus gamybos ir eksporto kvotų. Brazilija augina daug cukranendrių. Sakoma, kad ji bando pakeisti automobilinį daug kainuojantį benziną nauju skystu kuru, pagamintu iš alkoholio. Todėl brazilai savo cukraus neparduoda Argentinai, nors šiai cukraus trūksta. Blogiausia, kad abi šalys, o taip pat Urugvajų ir Paragvajų sieja Laisvosios Amerikos prekybos zonos sutartis, vadinama Mercosur. Argentinos parlamente jau kalbama apie uždėjimą aukštų muitų savo kviečiams.

• Filipinų Konstitucija nebeleidžia prezidentui Fidel Ramos vėl kandidatuoti į prezidento vietą. Nors jis grei-

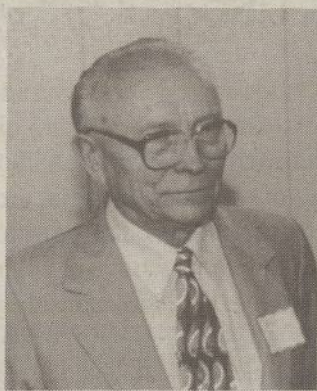
čiausia būtų perrinktas, šis kandidatavimas - neteisėtas. Jo priešininkai, tarp kurių yra ir įtakingas Filipinų kardinolas, Manilos arkivyskupas Jaime Sin, suorganizavo demonstraciją, kurioje įspėjo prezidentą nebandyti laužyti įstatymų ir, atėjus laikui, pasitraukti iš pareigų. Prezidentas pareiškė spaudai, kad jis taip ir padarysiąs. Rinkimai bus gegužės mėnesį. Spauda primena, kad buvęs prezidentas Fidel Ramos, išsilaukęs diktatorium net 21 metus, Filipinams padarė daug žalos.

• Izraelio saugumas rugsėjo 22 d. uždarė daug palestiniečių Hamas organizacijos įstaigų ir mokyklų. Tyrimas parodė, kad savižudžiai, puolę taikius žmones Jeruzalėje liepos 30 ir rugsėjo 4 d., nebuvo "užsieniečiai", kaip tvirtino Palestinos vadovas J. Arafatas, bet vietiniai arabai iš Nabla miesto apylinkių.

• Prezidentas Bill Clinton Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje kalbėjo

(Nukelta į 3 psl.)

SPALIO 9-OJI – SUSIMĄSTYMO IR SUSIKAUPIMO DIENA

Juozas Žygas

Beveik kiekviena šeima per Vėlines ir Kūčių vakare trumpa malda ir susikaupimu prisimena savo mirusiuosius. Taip pat ir kiekviena tauta privalo ne tik pergales, bet ir pralaimėjimus prisiminti. Žinau, kad dabar Lietuvoje spalio 9-toji nebus minima. Viena, kad Vilnius yra jau atgautas, o antra, dabartinė valdžia vykdo suartėjimo su Lenkija politiką, nes tikisi, kad išsėdė į "lenkišką vežimą", su juo į Europos sąjungą nuvažiuos. Jeigu tie, kurie yra valdžioje, ne tik "VKP(b) istorijos trumpąjį kursą", bet ir Lietuvos istoriją žinotų, tai Lenkijos vežimu per daug nepasitiktų.

Reikėtų atsiminti Krėvą ir "lenkiškąjį krikštą", žinoti, kur tai nuvedė. Tas jų "krikštas" pakrikštijo Vytautą ir kitus didikus, kurie jau buvo gal ne vieną sykį pakrikštyti. Vytautas buvo pakrikštytas kryžiuočiu. O visi sričių kunigaikščiai, kurie valdė gudaiškas ar rusų žemes, buvo krikštyti pagal Rytų apeigas. Be to, Vilniuje Algirdo laikais buvo keletas cerkvių ir

dvi katalikų bažnyčios. Tada tas tariamasis Jogailos "krikštas" nieko naujo neįvedė. Kad net patys lenkai tuo savo krikštu netikėjo, galime suprasti iš to, kad praėjus 400-500 metų, vis tiek lietuvius pagonimis vadino.

Patys lenkai gerai žino, kad iš Lenkijos atvykę vyskupai ir kunigai rūpinosi ne krikščionyste, bet lenkiškumo skleidimu. Lenkija iki šiol nors ir draugiškai kalbėjo, tačiau įvairiais būdais Rytų Lietuvoje lenkiškumą globojo. Lenkai per 20 savo valdymo metų, Seinus ir daugelį kaimų visai sulenkino. O Lietuva per 50-tį metų turbūt nė vienos sulenkintos šeimos dar "neatlietuvino", nes nei valdžia, nei katalikų bažnyčia (kuri praeityje daug nusikalto) visai neina ta linkme. O dabar, kuomet daug kalbama apie bendrą Seimų komisiją ir kariuomenės dalinį, tai lenkinimas sparčiai subujos.

Žinau, kad Lietuvoje dabar niekas net nedrįsta apie spalio devintąją. Suvalkus ir Seinus kalbėti. Bet jeigu lenkai tikrai draugiškų santykių su Lietuva norėtų, tai turėtų Suvalkus ir Seinus Lietuvai grąžinti. O kuomet to nedaro, tai tegalima tik apie kaimyninius, bet ne apie draugiškus santykius kalbėti. Atrodo, kad tie, kurie kalba apie draugystę, neturi istorinės atminties. Jeigu A. Šleževičius ir A. Brazauskas atsiprašinėjo žydų, tai manyčiau, kad Lenkijos prezidentas tikrai turėtų lietuvių atsiprašyti.

Bet, kadangi mes iš anksto už draugystę dėkojame, tai žinoma, negalime atsiprašymų tikėtis.

Jeigu pažvelgsime į istorijos slinktį, tai aiškiai matysime, kad visokie susitarimai su lenkais visuomet Lietuvai baigdavosi katastrofiškai. Prie tokių aš priskiriu Krėvos aktą ir po jo prarastą lenkišką "krikštą". Liublino unijos net neaptarinėsiu. 1831 m. ir 1863 m. įvykę bendri lenkų – lietuvių sukilimai lietuviams labai brangiai kainavo. Tai: Vilniaus universiteto uždarymas ir jo apipilėjimas; spaudos uždraudimas ir lietuvių trėmimas į Sibirą bei maskolių atkėlimas į jų vietą. Net laimėjimas (kuris, žinoma, buvo neįmanomas) lietuviams visai nieko nebūtų davęs. Taip galime spręsti iš to, kad sukilėlių valdomų bažnytkaimių ir miestelių bažnyčiose laikomų iškilingų pamaldų metu buvo kartojama Liublino unijos deklaracija.

Visa tai užbaigia gėdingas Suvalkų sutarties sulaužymas, praėjus vos dviems dienoms po pasirašymo. Kaip galima tokiais pasitikėti, kurių parašai yra nieko neverti?

Dabartiniai Lietuvos ministrai – jaunesnės kartos žmonės. Beveik visi jie užaugo sovietiniais laikais, todėl daug ko nežino. O mano karta yra ta, kuri pergyveno Lenkijos ultimatumą. Ir tie prisiminimai negali būti uždengti vien tik gražiais žodžiais.

Iš visur – apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

apie branduolinių ginklų kontrolę ir jų bandymų uždraudimą.

• Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas pasakė kalbą parlamente, kur ragino rusus nepervertinti laisvosios rinkos teikiamų laisvių. Jis pasakė, kad laisvoji rinka jau įsigalėjo Rusijoje ir kelio atgal nėra, tačiau reikia laikytis tvarkos ir nuosaikumo. Jis minėjo apie kapitalo siuntimą į užsienį, vengimą mokėti pajamų mokesčius, kyšininkavimą ir valstybės nuosavybių dalybas, aiškiai taikydamas tiems biznieriams, kurie palaikė jo politines pažiūras, siekdami praturtėti patys. Prezidentas neminėjo pavardžių, tačiau jau kitą dieną Rusijos spauda skelbė sąrašus bankininkų ir "privatizatorių", kurie tapo laisvosios rinkos kapitalistais. Jų tarpe minimas ir pirmasis vicepremjeras Anatolijus Čiubaisas. Tuo tarpu, rusų masės ir toliau vargsta. Spauda skel-

bia, kad pernai nusižudė 500 rusų kariškių, nes negalėjo pragyventi. Vienas armijos pulkininkas Maskvoje viešai susidegino.

• JAV Senatas 93-5 ir Atstovų Rūmai 356 ("prieš" – 65) balsais patvirtino gynybos biudžetą, paskirdami gynybai 247.5 milijardus dol. Nutarta sustabdyti B-2 bombonešio gamybą. Prezidentui palikta teisė laikyti JAV karinius Bosnijoje, jei reikės, ir po 1998 m. birželio 30 d.

• Arabų Lygos vadovų suvažiavimas išreiškė savo pritarimą Libijos diktatoriui M. Kadhafi. Buvo leista jo lėktuvui nusileisti Egipto teritorijoje, nors JAV ir Britanijos paskelbtos sankcijos už Libijos teroristų įvykdytą keleivinio lėktuvo susprogdinimą 1988 m. tai draudžia.

• JAV viceprezidentas Al Gore tris dienas viešėjo Rusijoje. Jis tarėsi su premje-

ru V. Černomirdinu dėl rusų ginklų ir branduolinių reaktorių eksporto į Iraną.

• JAV Senate respublikonai ir toliau spaudžia teisingumo sekretorę Janet Reno, kad ji paskirtų specialų prokurorą ištirti, ar prezidentas B. Clinton ir viceprezidentas A. Gore nepažeidė įstatymų, prieš rinkimus iš savo įstaigų skatindami turtingus partijos rėmėjus ir ragindami juos aukoti rinkimų reikalams.

• JAV karinių jėgų Pietinė komanda baigė savo tarnybą Panamoje ir iškilingai paskutinį sykį nuleido vėliavą Ancon Hill vietovėje. Komandos būstinė čia buvo nuo 1917 m. Dabar jos štabas bus Miami, Floridoje.

• Nobelio Taikos premijai gauti jau pasiūlyta 130 kandidatų. Tarp jų yra daug Bosnijos taikos veikėjų. Kiti – pasižymėję kovotojai prieš žemės minų naudojimą.

Redaktoriaus skiltis

ATGARSIAI

Sakoma: "Kaip šauksi, taip ir atsilieps". Dažniausia taip ir būna. Tačiau daug kas priklauso ir nuo to, ar tas, kurį šaukei, turi klausą. O jeigu jis visai negirdi arba (dar blogiau) "išgirsta" taip, kaip tame pasakojime:

... Kartą praeiviui iškrito pinigų pluoštelis. Kitas žmogus, tai pamatęs, šaukia: "Sustokit, ponas! Pametėt pinigų!". O tas atsisukęs, kad griebtų už baslio: "Aš tau parodysiu! Tik pabandyk dar kartą mane pavadinti šėtono gimine!"

Laikraščio straipsnis taip pat gali tokios dalies sulaukti, jei skaitantysis – mazažatis. Vienoje knygoje aprašyta, kad sakini "Ispanija apstato Prancūzijos sieną sargybm" valstietis taip išsiaiškines: "Ispanai iš bado ėda sieną su grybais".

Dar blogiau atsitinka, kai skaitytojas ima ieškoti "tarp eilučių". Atseit: "Kažin ką tas autorius pasakyti norėjo? Kam jis čia taikė? Jau tikriausia man. Na, ir aš jam duosiu atkirtį!"

Turbūt visos redakcijos gauna žinomų anonimų įvertinimus: "Baisu! Čia niekas to nesupranta! Nedrįsk manęs mokyti!" Nieko nestebina rašiniai, pasirašyti slapyvardžiais arba santrumpomis. Tačiau, kad laikraštį prenumeruotų anonimas, dar nebuvom girdėję. O jis, pasirodo, ne tik prenumeruoja, bet net bando uždrausti žmonėms savo nuomonę išreikšti. Kai kartą "Dirvoje" buvo suabejota, ar Lietuvai dar reikia LDDP, anonimas išakmiai pareikalavo, kad straipsnio autorius tuoj pat išvardintų, kokias skriaudas jam ir visai jo giminei padarė kolaborantai, arba tuoj pat jų atsiprašytų. Dar labiau jis užsirūstino išgirdęs, kad žinoma išeivijos veikėja atsisakė priimti apdovanojimą. Tada redakcijoje pasitarė, nusprendė kreiptis į Apdovanojimų skyrių, kad tą nelemtą ordiną mūsų aktyviajam prenumeratoriui

persiųstų. Tačiau netikėtai paaiškėjo, kad asmens, turinčio tokią pavardę, nurodytoje vietovėje visai nėra, o minėtu adresu gyvenantis pilietis visai kitaip vadinamas. Tai ką dabar daryti? Nejaugi gali ateiti ir paklausti: "Atsiprašau, ar tamsta esi Anonimas?"

Tuščia jų – tų anonimų, įtarinėtojų ir skundikų, visur tik juodų jėgų kėslus išžiūrinčių. Palinkėjime sėkmės tiems, kurie "Dirvai" gražiai rašo ir aiškiai pasirašo. Gerų žodžių niekada nebus per daug. Bet daugiausia dėmesio reikia skirti geriems darbams. Tik prašome nepykti, jei šiame darbe dalyvauja asmenys, kurie dėl tam tikrų priežasčių kai kam iš jūsų yra "nepriimtini". Keistai atrodo, kai imame aiškintis, kas turi teisę teikti labdarą arba globoti sergančius. Kitus įtarinėdami, ar netampame patys Šventajame rašte daug kartų minėtais fariziejais?

Prieš daugiau kaip metus, pasakodama apie "Vilties partnerystę", Dana Čipkienė užsiminė apie jaunuolį, kurio sužalotą veidą įmanoma išgydyti, tik padarius labai sudėtingą operaciją. Lietuvoje tokią pagalbą kol kas neteikiama. Tada "Dirvoje" kvietėme rinkti aukas 16-mečio Tomo kelionei į Ameriką. Kaip nurodo D.Čipkienė, prie to daugiausia prisidėjo A. Paulė Balčiūnienė: "Ši 93 metų sulaukusi močiutė kaip testamentą paliko savo dukrai Nijolei Maželienei prašymą rūpintis šiuo jaunuoliu." Ir štai spalio 11 d. vakare Tomas su mama atvyks į Klyvlendą.

"Vilties partnerystės" vadovai – prof. John DiStefano ir prof. Jerold Goldberg – pasirūpino gauti vietą universiteto ligoninėje ir veltui atlikti šią operaciją. Neseniai gautame laiške jaunuolio mama Janina Aurylienė iš Klaipėdos rašė: "Telaimina Jus visus Dievas už meilę ir rūpestį, už tai, kad mano skausmas ir kančia Jums tapo savi."

LIETUVOS GYVENIMO ATSPINDŽIAI

PENKTAJAM ŽEMĖS ŪKIO RŪMŲ SUAŽIAVIMUI ĮVYKUS

Dr. Leonas Milčius

Rugsėjo 26 d. Kaune įvyko penktasis Žemės ūkio rūmų suvažiavimas. Patys rengėjai jį vadino reorganizaciniu, svečiai - istoriniu. Matyt, yra teisūs vieni ir kiti, nes tik šiais metais, Seimui priėmus Žemės ūkio rūmų statutą, atsirado tvirtas juridinis pagrindas plačiai ir našiai Rūmų veiklai.

Pirmąjį Žemės ūkio rūmų įstatymą Lietuvos Seimas buvo priėmęs dar 1925 metų gruodžio 19 d., o patys Rūmai pastoviai veikė Lietuvoje nuo 1926 iki 1940 metų. Jų veiklai didelę įtaką turėjo Žemės ūkio ministerija. Rūmai ugdė ūkininkų ir žemdirbiškųjų organizacijų savivaldą, kooperaciją, skatino pažangų ūkininkavimą, vykdė švietėjišką veiklą. Žemės ūkio rūmai buvo gera mokykla ne tik ūkininkams, žemės reformos vykdytojams, bet ir valdininkams, žemės ūkio politikams.

Panašių tikslų buvo siekiama, atkuriant Žemės ūkio rūmų veiklą 1991 m. gegužės 25 d. Gerai atsimenu, kaip prof. Antanas Stancevičius atvežė į Žemės ūkio ministerijos Mokslo ir mokymo departamentą, kuriame tuomet dirbau, atkuriamųjų Rūmų įstatus. Džiaugiausi ir norėjau, kad ši graži idėja atgimtų, suvešėtų ir virstu gaiviu žinių bei pažangos šaltiniu atsikuriančiam kaimui.

1993 m. kovo 20 d. įvyko pirmasis rūmų suvažiavimas, o vėliau jie buvo kviečiami kasmet. Sudėtinga žemės reforma, besikeičiančios valdančios partijos, įvairios reformos kryptys ir politinė padėtis blaškė rūmų veiklą. Buvo siekiama ją apriboti tik

rūpinimuisi neįprastiniais arba retesniais verslais – ozkų, putpelių ar sliekų priežiūra, česnakų, spanguolių, apynių, įvairių vaistinių ir prieskonių augalų auginimu bei ekologiškai švarių produktų gamyba.

Penktajame suvažiavime, klausantis Žemės ūkio rūmų Tarybos pirmininko, tautininko prof. Antano Stancevičiaus labai išsamaus ir dalykiško ataskaitinio pranešimo, buvo galima tik stebėtis, kad jam ir rūmų direktoriui inž. Romas Kaunas vis tik pasisėkė naujiems darbams suburti daug žmonių ir pasiekti pripažinimą.

Suvažiavimas padarė visus svarbiausius darbus: priėmė Žemės ūkio rūmų statutą, patvirtino rūmų veiklos uždavinius, sudarė naują rūmų Tarybą. 169 delegatams balsavus "už", niekam "prieš" ir tik 2 susilaikius, Žemės ūkio rūmų pirmininku vėl buvo išrinktas prof. A. Stancevičius. Taip pat sutartinai vicepirmininkais buvo išrinkti ūkininkai Jonas Ramonas ir Henrikas Kairys.

Toks galėtų būti penktąjo Žemės ūkio rūmų suvažiavimo aprašymas. Bet jis būtų nepilnas, jei nepasakytume, kad suvažiavime dalyvavo valdžios atstovai, Seimo nariai ir kiti svečiai. Suvažiavimas išklusė ilgas, kaip paprastai vėluojančio Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio, Žemės ūkio ministro Vytauto Knašio, Seimo Kaimo reikalų komiteto pirmininko Vaclovo Lapės, Seimo nario Antano Račo ir kai kurių kitų svečių kalbas. Tiesa, suvažiavimas jas priėmė ne itin entuziastingai, o kai kurie pono V. Lapės kalbos momentai buvo palydėti ir protestais – kojų trypimu. Gal todėl, o gal dėl skubėjimo, po pietų įvykusiame antrajame suvažiavimo posėdyje, priekinės – svečiams skirtos kėdžių eilės, buvo apytuštės. Suvažiavimo delegatai apgailestavo, kad jie turi kalbėti vieni kitiems,

o valdžios vyrai vėl nerado laiko išklausti žemdirbių organizacijų atstovų. Jų kalbos buvo rimtos, tik, deja, nedžiuginančios. Tai parodė, kad tikras, nuoširdus dialogas tarp valdžios bei žemdirbių ir šį kartą neįvyko, o pats pirmųjų Seimo asmenų dalyvavimas buvo labiau susijęs su artėjančia prezidentinių rinkimų kampanija. Taip ir neteko išgirsti, kokia yra žemės ūkio strateginė politika. Negirdėjome ir vadovaujančių žemės ūkio specialistų nuomonės apie galimą Žemės ūkio rūmų ir viso Lietuvos žemės ūkio ateitį.

Kelia abejonių ir tai, ar delegatai nepaskubėjo, priimdami Žemės ūkio rūmų statutą, kai pritarė, kad Žemės ūkio rūmų suvažiavimai vyktų tik kas treji metai. Ne itin apgalvotas atrodo ir nutarimas, kad Žemės ūkio rūmų nariais gali būti tik pelno nesiekiančios žemės ūkio organizacijos (draugijos, sąjungos, susivienijimai) ir žemdirbių valdomų žemės ūkio produkcijos perdirbėjų bei prekyautojų šiais produktais organizacijos. Taip buvo atsakyta platesnio pasikeitimo nuomonėmis ir galimos įtakos kitiems žemės ūkio produkcijos perdirbėjams bei prekyautojams.

Sudėtingame ir labai užsitiesusiame žemės ūkio reformų laikotarpyje, kai rušiamasi pereiti prie ūkininkavimo ir gyvenimo kaime pagal Europos Sąjungos reikalavimus, žemdirbių organizacijų suvažiavimai, atvirai pokalbiai su valdžios atstovais turėtų būti ypač dažni. Kai to nėra, neišvengiamai daromos klaidos, gilėja priešprieša.

Ir vis tik, nežiūrint kai kurio skubotumo ir nesusikalbėjimo, įvykusį penktąjį Žemės ūkio rūmų suvažiavimą galima laikyti pasisekusiu. Tai graži didelio bei prasmingo darbo, kuriant naują Lietuvos kaimą, šiuolaikišką ir modernų ūkį, pradžia.

Partizanų ryšininkė "Virginija" – Antanina Dručkutė

lių lankų, samanotose bakūžėse užaugo kovotojai partizanai, nelygioje kovoje prieš okupantus paaugojo gyvybės už laisvę. Nuošalyje neliko ir sesės. Nemažai jų žuvo kartu su broliais. O kiek nukankintų per tardymus? Kas suskaičiuos, kiek kaulėlių trūnija išalo žemėje?

Retėja mūsų gretos. Ir jau greit neliks, kam prisiminti gražią Lietuvos kaimo praeitį, kur laisvės žvaigždė švietė tik dvidešimt metų. Kiekvieno lietuvių pareiga – nepamiršti kovojusiųjų už laisvę ir iš jų mokytis, kaip reikia mylėti Tėvynę ir už ją kovoti.

Kaip pavyzdį noriu prisiminti Antaniną Dručkutę, gimusią Vaičėnų kaime, Obelių apylinkėje (dabartiniame Rokiškio rajone). Prisimenu ją kaip ištikimą kovotoją, partizanų ryšininkę, tvirtos valios moterį. Nuo pat okupacijos pradžios į kovą išėjo visi jauni vyrai. Mažo Vaičėnų kaimelio jaunimas jau 1944 metų rudenį paliko namus ir pasirinko miško prieglobstį. Kuomet susikūrė Vaičėno būrys, priklausantis trečiai Vytauto apygardai, penktai Lokio rinktinei, kuriai vadovavo Balys Vaičėnas, Antanina įsijungė į jo veiklą ir visą laiką ištikimai tarnavo. Ji buvo svarbiausia patikėtinė-ryšininkė. Kartu su broliu Andriuku (kaip tuomet jį vadino) buvo patikimiausi. Jų namuose kaupėsi partizaninės veiklos nuotraukos, dokumentai (apie And-

rių atskirai reikėtų kalbėti). 1949 01 04 įsakymu Nr. 16 už ištikimą ir nuoširdžią veiklą, atliktas užduotis Antaninai pareikšta vado padėka. Šioje veikloje jos slapavardis buvo Virginija.

Po vyriausiojo brolio žuvimo, dėl pavojaus dar labiau nukentėti, ji jau galėjo pasitraukti ir ramiau gyventi, bet dar daugiau užsidedė. Nors buvo kelis kartus areštuota ir kankinama, Antanina nepalūžo. Nepasidavė nei KGB pažadams, nei grasinimams.

Kadangi ji yra stipri dvasia, tikinti į Dievą, tai užteko jėgų viską iškentėti. Daugelis palūžo, net ir iš kaimo pasitraukė. Paskutiniai jos globojami partizanai legalizavosi 1956 metais. Kiek turėjo vargti ši sesė ryšininkė, pasiaukojusi padėti partizanams! Ji vienintelė išliko iš sudeginto ir sunaikinto Vaičėnų kaimelio. Gyveno kuklioje, gojeliais apsuptoje pastogėje, kurioje kovų metais partizanai buvo visuomet laukiami ir nuoširdžiai globojami.

Esu įpareigota brolių neužmiršti šios šeimos ir jos narių pasiaukojimo kovoje už laisvę. Džiaugiuosi ir dėkoju Dievui, kad turime tokią mielą sesę Antaniną. Ji kaip vaidilutė saugo savo giminės kalnelį ir laukia mūsų visų, kurie buvome priversti palikti gimtinę.

Emilija Vaičėnaitė

Partizanų Vaičėnų sesuo Emilija Vaičėnaitė

Iš praeities semkimės stiprybės

Buvome laimingi, kurie gimėme ir augome prieškarinėje Nepriklausomoje Lietuvoje. Tėveliai ir mokytojai mums skiepijo, ką reikia pasaulyje mylėti. Nepamirštami žodžiai liko ir šiandien: mylėk, vaikelai, pirmiausia savo tėvelius, mylėk Dievą ir Tėvynę, ir viską kas gera ir gražu. Žinoma, ir kiekvieną žmogų.

Visi mūsų kaimo vaikų tėveliai buvo paprasti žmonės. Be diplomų, bet dvasingi. Mokykloje sėmėmės žinių, mokėmės skaityti ir rašyti, o tėveliai prižiūrėjo, kad būtume dori. Mokykla kartu su tėvais rūpinosi, kad augtume dori lietuviai, patriotai. Taigi, kaimas buvo Tautos tvirtovė. Ir prieš okupantus į kovą išėjo daugiausia kaimo

sūnų. Moterys taip pat buvo kovotojos – ryšininkės. Jos globojo sužeistuosius, maitino, kuo tik galėdamos padėjo.

Lietuva buvo tvirta dvasioje Didvyrių žemė. Per šimtą dvidešimt metų carinė priespaulė nepajėgė užgesinti lietuvių širdyse meilės Tėvynei, ryžto ir drąsos kovoti už ją. Tarp ošiančių šilų, ža-

**Laimingo grįžimo į
Tėvynę Lietuvą!**

**Liudui ir
Aleksandrai
Sagiams**

**Linki ir dėkoja už Jų ilgametį
pasišventimą lietuviško šokio menui**

**Clevelando visuomenės vardu,
Clevelando Lietuvių Bendruomenės
Apylinkės valdyba**

LAIŠKAI IŠ BALTIMORĖS

Jonas Kardokas

Lietuvių namai

Po liepos mėnesį trukusių vasaros atostogų, rugpjūčio 8-ąją susirinko Lietuvių namų direktoriai, pasirenę išklausti valdybos pranešimus apie Lietuvių namų veiklą ir nustatyti gaires ateičiai. Kai girdime blogas žinias apie "Kultūros Židinį" Niujorke, sudegusius Lietuvių namus Australijoje ir užsidariusius Anglijoje, mūsų mažas telkinys Baltimorėje gali didžiulis, kad sugebame ne tik išsiversti, bet dar ir susikrovėme atsarginį kapitalą, kaip sakoma, juodai dienai. Praeity metais dar išleidome virš 25 tūkst. dolerių naujai šildymo sistemai. Senoji sistema su mažais pakeitimais tarnavo nuo 1921 metų.

Šiuose namuose ne tik geriame, valgome ir šokame, bet ir priglaudžiame Baltimorės Lietuvių muziejų, seniausią lietuvių knygyną Amerikoje, atletų klubą ir Amerikos veteranų lietuvių postą. Kitos organizacijos arba jau išnyko arba yra merdėjimo būklėje.

Visos lietuvių organizacijos teisiškai yra po Lietuvių namų skėčiu. Gerai laikosi atletų ir pensininkų klubai. Dar vegetuoja choras "Daina", kuris sekmadieniais gieda lietuvišką Mišių metū. Nors ir neturime lietuvių kunigo savo parapijoje, bet Mišių aukotojui atsakome ir giedame lietuviškai. Kunigas Andrius Narbekovas, studijuojas Katalikų universitete Vašingtone, žada atvažiuoti sekmadieniais ir mus atgavinti lietuviškais pamokslais. Šokių grupė irgi dar šiaip taip laikosi, tačiau trūksta šokėjų vyrų.

Buvusi Lietuvių namų vedėja Aldona Budienė sutiko sugrįžti į Lietuvių Namų virtuvę ir paruošti penktadieniais skanius lietuviškus pietus. Prieš savaitę paruošti ce-

peliniai tikrai sutraukė Baltimorės ir apylinkių lietuvius bei amerikiečius.

Pensininkų susirinkimas

Šis susirinkimas įvyko rugsėjo 14 d. Lietuvių namuose. Tiesa, jis turėjo įvykti dar praeitą pavasarį, bet dėl įvairių priežasčių buvo atidėliojamas. Atėjo vasara su savo karščiais ir atostogomis. Tad tik jai baigiantis ir buvo nutarta šį rugsėjį susirinkti ir išrinkti valdybą ateinantiems dvejiems metams.

Susirinkimą pradėjo pirmininkas Algis Skudžinskas pranešdamas, kad šis susirinkimą sudarys dvi dalys. Pirmoji dalis skirta valdybos narių pranešimams ir naujos valdybos rinkimams, o antroje bus atsisveikinta su išvažiuojančiu į Kanadą Lietuvos Respublikos ambasadoriumi JAV-ose Dr. Alfonsu Eidintu.

Pirmininkas kalbėjo apie nuveiktus darbus: suruoštas keliones į Atlantic City, Putnamą, įvairiomis progomis pakviestus kalbėtojus, naujų knygų pristatymus visuomenei ir Simo – Vytauto Babravičiaus (iš Lietuvos) koncertą. Kasininkas pranešė apie kasos būklę. Per tris metus pasiūstos 35 dėžės įvairios šalpos Lietuvai ir \$150 auka "Saulutei" vieno našlaičio šelpimui. Sekretorė padėjo visoms savanorėms, padėjusioms paruošti vaišes po susirinkimų. Ji taip pat paprašė pagerbti atsistojimu mirusius narius: Edvardą ir Katariną Kačinskus bei Joną Ignatavičių. Priminta, kad ligoninė šiuo metu gydosi Kunigunda Kučiauskienė ir Petras Račiukaitis.

Pirmininkas taip pat prašė narių prisidėti aukomis, kad būtų galima padengti išlaidas už maisto produktus užkandžiams. Jis pastebėjo,

kad iš susirinkime dalyvaujančių 70-80 narių ir svečių kartais surenkama tik apie 40 dolerių. Prasidedant naujam sezonui, t.y. nuo šios dienos bus renkama po \$2 – iš narių ir po \$3 – iš svečių.

Rinkimams praversti paprašytas Lietuvių bendruomenės Baltimorės apylinkės pirmininkas Vytautas Eringis. Prieš kandidatų siūlymą į naują valdybą Vytautas Eringis atsiklausė susirinkusiųjų, ar būtų galima pasiūlyti senajai valdybai pasilikti dar dvejiems metams. Susirinkimas plovimu tam siūlymui pritarė. Niekam neprieštaraujant, jis atsiklausė kiekvieno valdybos nario atskirai, ar sutinka pasilikti. Jie visi sutiko. Taigi perrinktą valdybą sudaro: Algis Skudžinskas – pirmininkas, Vytautas Banys – kasininkas ir Aldona Marcinkienė – sekretorė. Pirmininkaujantis palinkėjo valdybai sėkmės.

Pirmajai susirinkimo daliai pasibaigus, tuojau pasirodė ir ambasadorius Dr. Alfonsas Eidintas su žmona Birute, sūnum ir mažyte dukrele. Pirmininkas A. Skudžinskas palinkėjo pasisekimo ir laimės naujoje vietoje. Dr. A. Eidintas vadovavo ne tik Lietuvos Respublikos ambasadai prie JAV, bet ir atstovavo Lietuvai Kanadoje ir Meksikoje. Kanadoje jau veikia įstaiga su keturiais darbuotojais, pasiruošusi priimti ambasadorių. Pensininkų vardu Dr. A. Eidintui įteikta paveikslų knyga apie Baltimorės miestą, o Vytautas Eringis LB Baltimorės apylinkės valdybos vardu padovanojo knygą apie Maryland'ą. Atitinkamos dovanėlės buvo įteiktos ir mažytei dukrelei.

Ambasadorius, padėkojęs už linkėjimus ir dovanas, papasakojo apie ambasados veiklą ir jos plėtojimą per tuos ketverius metus – nuo jo

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS NARIAMS

Amerikos Lietuvių Taryba praneša, kad 57-asis ALT suvažiavimas įvyks spalio 25 d. Čikagoje, 5600 South Claremont Avenue, Jaunimo Centro žemutinėje salėje.

Registracijos pradžia – 8:30 val. ryto. Suvažiavimo atidarymas – 9 val. ryto.

Išvakarėse, penktadienį, spalio 24 d., 7 val. vakaro įvyks atstovų priėmimo pobūvis (taip pat Jaunimo Centre). Šeštadienio vakare, 7 val. vakaro bus suvažiavimo iškilminga vakarienė (bilietai užsakomi iš anksto).

Visus Amerikos Lietuvių Tarybos narius maloniai kviečiami atstovų priėmimo, suvažiavimo ir vakarienėje dalyvauti

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS 57-OJO SUVAŽIAVIMO DARBOTVARKĖ

1. Suvažiavimo atidarymas
JAV ir Lietuvos himnai
Invokacija. Mirusiųjų pagerbimas
2. Prezidiumo ir komisijų sudarymas
3. Sveikinimai (pageidaujama – raštu)
4. Mandatų komisijos pranešimas
5. Pereito ALT suvažiavimo protokolo priėmimas
6. Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos pranešimai:
 - a) pirmininkas J. Račkauskas
 - b) sekretorius S. Dubauskas
 - b) ALT atstovas Vašingtone JBANC reikalams A. Rimas
 - c) izdininkas V. Naudžius
 - d) ALT Fondas M. Marcinkienė
 - e) ALT lėšų telkimo planai P. Buchas
7. Amerikos Lietuvių Tarybos izdo globėjų pranešimas
8. Suvažiavimo dalyvių pasisakymai dėl pranešimų
9. Svarstybos ALT veiklos reikalais
Pertrauka: Bendra suvažiavimo dalyvių nuotrauka
Priešpiečiai 12:30-1:30 v.p.p. Jaunimo Centro kavinėje
10. ALT skyrių atstovų ir įgaliotinių pranešimai (pateikiami ir raštu)
11. ALT Tarybos ir valdybos sudarymas kitai kadencijai (organizacijos pristato savo atstovus)
12. Rezoliucijų priėmimas
13. Suvažiavimo uždarymas. "Lietuva brangi"

SUVAŽIAVIMO IŠVAKARĖSE, penktadienį, spalio 24 d. 7-10 val. vakaro ALT patalpose, 5600 So. Claremont Ave, įvyks suvažiavimo atstovų ir svečių susipažinimo vakaras, kurį rengia ALT Čikagos skyrius.

atvykimo į Vašingtoną. Santykiai su Lietuvių bendruomene ir bendrai su lietuviais buvo geri. Jis aplankė beveik visus didesnius lietuvių telkinius. Baltimorėje lankėsi 5 kartus įvairiomis progomis ir

dėkojo lietuviams už malonų ir nuoširdų priėmimą.

Po išsamios jo kalbos sekė klausimai, kurie sukosi apie nuosavybių atgavimą, pilietybę, visas ir Lietuvoje esančius pabėgėlius.

Vytautas Eringis (viduryje) įteikia ambasadoriui Dr. A. Eidintui knygą prisiminimui. Kairėje – Algis Skudžinskas, dešinėje – Kęstučio Laskausko nuotr.

Prie Baltimorės lituanistinės mokyklos stalo šią vasarą vykusioje Lietuvių šventėje. Iš kairės: Bernadeta Rimkienė, Lina Vaitkienė, Joana Slavikienė. V. Stankaus nuotr.

LYG TAS SENASIS AŽUOLAS

Čikagietis Kęstutis Biskis Lietuvą mylėjo ne tik iš tolo. Gyvendamas Amerikoje, į kurią jį atbloškė Antrojo pasaulinio karo audros, jos naudai daug dirbo, o kuomet Lietuva iškovojo laisvę, jis ten praleisdavo daug laiko ir planavo vėl joje apsigyventi. Tačiau Aukščiausiojo valia buvo kitokia: atšventęs savo 80-įjį gimtadienį, 1997 m. gegužės 28 d., besidarbuodamas savo gimtoje žemėje, jis išskeliavo amžinam poilsiui ir atsigulė šalia savo protėvių Antupių kaimo kapinėse.

Savo biografijoje, kuri skamba kaip testamentas, šis taurus lietuvis rašė:

"Pagaliau Lietuva laisva. Džiaugiamės visi: Jūs – Tėvynėje, mes svetimame krašte, toli nuo Tėvynės. Būtų tikra Dievo palaima, kad ir mes galėtume grįžti į savąjį kraštą ne kaip svečiai, o kaip savi, tikrai savo krašto pasiilgę. Aš norėčiau praleisti paskutinius savo gyvenimo metus Tėvynėje. Esu tikras, kad mano vaikai savo tėvų krašto taip pat nepamirš".

Jo svajonės ir troškimai išsipildė. Prieš 6 metus atvykęs į savo gimtinę, Kęstutis atsiėmė 50 ha tėvų žemės Dekšniškių kaime (tarp Vilkaviškio ir Marijampolės). Iš buvusios Biskynės buvo belikęs tik didelis ąžuolas, kurį jis prisiminė iš vaikystės dienų. Vilkaviškio laikraštis "Santaka" prieš ketverius metus rašė: "Jau aštuntą dešimtį įpusėjęs Kęstutis nepasiduoja. [...] Nukirsta 35 ha javų, sutvarkyta 15 ha pievų. Praeitą pavasarį pasodino 80 medelių – augins naują sodą. Projektuotoja, braižo būsimą namo kontūrus. Senasis ąžuolas vėl bus ne vienišas."

* * *

Kęstutis Biskis gimė 1917 m. sausio 11 d. Gižų valsčiuje, Dekšniškių kaime, Vilkaviškio apskrityje. Bai-

Visą amžių Lietuvai tarnavęs a. a. Kęstutis Biskis

gęs Rygiškių Jono gimnaziją Marijampolėje 1937 m., o vėliau – PLP Karo mokyklą, įstojo į Vytauto Didžiojo un-to Technikos fakultetą, kurį baigė 1943 m., gaudamas inžinieriaus mechaniko diplomą. Universitete jis priklausė atsargos karininkų korporacijai "Ramovė" (buvo ir jos valdyboje), o taip pat ir Šaulių sąjungai (buvo Aleksoto kuopos būrio vadu). Kuomet Lietuvą okupavo raudonieji, Kęstutis ėmėsi pagrindinės veiklos ir įsijungė į "Laisvės kovotojų sąjungą".

Kaip ir daugumas tautiečių, jis 1944 m. vasarą pasitraukė į Vakarų. Po karo gyveno Augsburgio stovykloje Vokietijoje ir buvo išrinktas į lietuvių komitetą, dėstė ten įsteigtoje Aukšt. Technikos mokykloje. Mokyklai užsadarus, dirbo amerikiečių emigracijos įstaigoje – N.C.W.C.

1949 m. K.Biskis išvyko į JAV ir apsigyveno Čikagoje. Čia nuo 1954 m. iki išėjimo į pensiją 1980-aisiais, jis dirbo "International Harvester" kompanijoje inžinieriumi projektuotoju. JAV Patentų departamente Kęstutis yra užregistravęs keletą išradimų hydraulikos srityje. Kęstutis kartu su žmona, dr. Meilute Indreikaite užaugino tris lietuviškoje dvasioje išauklėtus vaikus: dukrą Indrę, sūnus Arą ir Taurą.

Šalia savo tiesioginio profesinio darbo, K.Biskis

Indrė Biskytė

buvo pasinėręs į lietuvišką veiklą. Jis darbavosi Amerikos Lietuvių taryboje, Lietuvių bendruomenėje, Inžinierių sąjungoje, "Ramovėje", VLIK'e, Maironio vardu pavadintoje lituanistinėje mokykloje Lemonte, Amerikos Lietuvių Tautinėje sąjungoje (buvo Cicero skyriaus pirminku).

Šalia visuomeninės politinės ir kultūrinės veiklos, Kęstutis buvo ištikimas ir jo pamėgtajam golfo žaidimui. Jis buvo vienas iš pirmųjų, lietuvių tarpe propagavusių šį amerikiečių labai mėgstamą žaidimą. Jis buvo Čikagos Lietuvių Golfo klubo sumanytojas ir vienas iš steigėjų.

Būdamas didelis golfo žaidimo specialistas ir entuziastas, Kęstutis planavo įrengti pirmąjį golfo aikštyną Lietuvoje. Gaila, kad šio darbo nespėjo baigti, nes šiemet ten nuvykęs, galėjo tik 3 savaites pasidaruoti, kol jį iš-

Šalia senojo ąžuolo jau kyla jauni medeliai

"This book will help you find a new world, without losing yourself in it."

– Dr. Jonas Jasaitis, Editor, DIRVA

"Some extremely valuable insights and explanations of cultural differences..."

– Amy Southwick, English Language America

"Full of resources and proven strategies for a quick adjustment."

– Judy Priven, author of Hello! USA

Over one million new immigrants come to the U.S. each year. Finally – here is a book that teaches the personal and professional strategies necessary for success in America. Based on expert advice in areas of education, money, health, relationships, careers. The author, Raimonda Mikatavage, came to USA from Lithuania. Her work has been applauded with a Governor's Citation from the State of Maryland.

Simple format, in simple English; understood by readers with limited English proficiency.

208 pages, 8 1/2 x 11, ISBN: 0-9647213-6-8 (Pub: July '97)

To order this book, send \$19.95 plus \$2 for shipping within the U.S., \$6 for shipping outside the U.S. For each additional book, add \$1 for shipping. (Personal, bank, and traveler's checks accepted.) Send to:

Melodija Books
P.O. Box 689
Hampstead, MD 21074 USA

Tel. (410) 374-3117 Fax. (410) 374-3569

E-mail: raimonda@atscom.net

Give the gift of knowledge!

plėšė negailestinga ir netikėta mirtis.

Tėvo pėdomis pasekė jo dukra Indrė, kuri Lietuvon atvyko prieš 5 metus kaip "Taikos korpuso" narė. Po dviejų tarnybos metų ji nusprendė ten ilgėliau pabūti. Šių metų rugpjūčio pradžioje Indrė surengė golfo aikštyno, pavadinto "Senojo ąžuolo" vardu, atidarymą. Nors jame dar yra

tik trys skylutės, susirinkę svečiai, tarp kurių buvo ir kita buvusi čikagietė, verslininkė iš Vilniaus Rita Dapkutė, su nemažu entuziazmu pirmą kartą Lietuvoje žaidė golfą.

Beje, apie mūsiškio sumanymą įrengti golfo aikštyną Lietuvoje rašė didžiulis Amerikos šios sporto šakos

(Nukelta į 10 psl.)

Jono Jablonskio paminklas šalia jo vardu pavadintos mokyklos Marijampolėje

Namelis golfo žaidėjams, kuriame įrengtas muziejus K.Biskio atminimui

PASIVAİKŠČIOJIMAI PO ŽALIUOSIUS RŪMUS

Orinoco avantiūra

Jonas Dunduras

9

Mano pirmoji, išpuodžiais prisotinta diena riedėjo į pabaigą. Naujasis pažįstamas archeologas užsimanė itališkos vakarienės. Jokio noro jį lydėti neturėjau, nes kur yra itališka virtuvė, ten turi būti ir Parmesan sūrio kvapas. O Parmesan kvapas mano nosiai yra tolygus amerikoniško skunko aromatu (lietuviško šeško "parfumerijos" neteko patirti, dėl ko giliai apgailestauju). Todėl atsisakiau jo kompanijos ir užsukau į netoliese nuo viešbučio esantį "Bongo" restoraną, kur nebuvo pavojaus užuosti "parmesaną".

Bongo vardu čia yra vadinami iš medžio kamieno išskaptuoti – išdegti ir poros lentų plocių paauskštinti upių laivai, kai kada net penkiasdešimties pėdų arba dar ilgesni ir labai talpūs. Bongo, kurį kitose Amazonijos dalyse vadinama ir kitaip, yra populiariausia upinio susisiekimo priemonė daugumoje Amazonijos sričių. Bongui vartojamas "cedro" medis, kuris visiškai skiriasi nuo mums žinomo kedro. Penki vyrai per penkiolika dienų gali iš atplukdyto žalio "cedro" kamieno išskaptuoti keturiasdešimt pėdų ilgio "bongo". Kaina – keturi šimtai dolerių.

Bonge užsisakiau "Pollo frito con aroz y platanos fritos", t.y. keptą viščiuką su ryžiais ir keptais bananais.

Amazonijos ispaniškai kalbančios provincijos restoranuose jokia gastronominė akrobatika nepraktikuojama ir niekas jos nereikalauja. Naudojami du mėsos ir žuvies paruošimo būdai: "Frito" ir "Asado". "Frito" yra kas nors kepta keptuvėje su aliejumi, tuo tarpu kai "Asado" yra kas nors kepto orkaitėje ar kitame į ją panašiam įrenginyje. "Frito" – daugiausia vartojamas būdas, tačiau laikui bėgant jis taip įgrįsta, jog, ne nuostabu, kad mano kompanionas archeologas gelbstisi itališka virtuve.

Kankindamasis su vištos "anatomija", atkreipiau dėmesį į prie nuošalaus stalo sėdinčią jaunų žmonių trijulę – vyruką ir dvi merginas, besikalbančius angliškai. Viena iš merginų, matyt, turėjo išsivysčiusį stiproką nuosavybės pojūtį tam vyrui, nes melniai maitino jį rūpestingai parinktais jo patiekalo kąsniukais. Kaip sakoma, vienas dalykas veda prie antro, ketvirtas ... prie aštuoniolikto, todėl netrukome susipažinti. Visi trys buvo pakeliui į Caracas'ą iš Brazilijos. Brazilijoje, iš Rio de Janeiro jie skrido į Manaus, nes norėjo pamatyti Rio Negro ir Amazonės santaką. Iš Manaus įvairiais laivais bei provincijos aviacija pasiekė San Carlos de Rio Negro, esantį Venecuelos teritorijoje. Iš ten prieš porą valandų atskrido ir iki rytojaus išsikūrė nebrangiame viešbutyje šalia Bongo, o rytoj autobusu tęs kelionę į Caracas, kuris yra beveik už tūkstančio kilometrų į šiaurę.

Pagal amžių visi trys atrodė esą viduryje tarp dvidešimties ir trisdešimties. Vyras, vokiečių, studijuoja japonų ir kiniečių (Mandarin) kalbas. Sakė, jog studijos tampa gana rimtomis, kai tenka turėti reikalų su ketu-

riais tūkstančiais rašybos ženklų, vartojamų kiniečių poezijoje. Viena iš merginų buvo amerikietė iš Šiaurės Karolinos, o antroji – airė. Abi merginos, ryžtingos, nebojančios nežinios, atskirai atkeliavo į Japoniją, norėdamos susipažinti su šiuo kraštu ir užsilikti ilgėliau. Jos verčiasi privačiomis anglų kalbos pamokomis. Tai tęsiasi jau keletą metų. Jų mokiniai, daugiausiai prekybininkai, moka joms iki penkiasdešimt dolerių už valandos pamoką. Visi trys atsitiktinai susipažino viename svetimšalių susibūrimo Tokijo ir artimai susidraugavo. Kaip merginos man pasakojo, jos, susitaupiusios po dešimtį tūkstančių dolerių, sugalvojo pasidairyti po joms įdomias pasaulio platumas. Keliauja neskubėdamos, bandydamos įsijausti į aplinkos dviasią, be rūpesčio, jog kurią nors kalendoriaus dieną reikia grįžti ten ar ten.

Kadangi airė su vokiečiu jau buvo gilokai nugrimzdę romantiškojo medaus statinėje, prie merginų teko prisidėti ir jam. Nors jaunuolis perspėjo, kad jo biudžetas ribojasi tik dešimtimi dolerių dienai, merginos entuziastingai nuramino, jog padengs susidariusį skirtumą. Taigi kol kas nei laikas, nei pinigai nesudarė jokio rūpesčio. Ir nors tiek amerikietė, tiek jos draugė savo namuose nebuvo jau apie šešetą metų, merginos net nesiruošia greitai apsilankyti savo kilmės krašte ar tėvų namuose, iš kurių prieš daug metų iškeliavo į tuos viliojančius tolius, ieškodamos nuotykių.

Taip man su jais besišnekučiuojant ir juos stebint atrodė, jog ši trejulė yra tipiškas pavyzdys, atskleidžiantis skirtumą tarp turistų ir keliautojų. Žinoma, tikslus apibūdinimas dar yra didžiai svarstytinas. Tokį klausimą dažniausia kelia turistai, ku-

rie nenori būti jais vadinami. Vieną variantą pasiūlo Paul Bowles savo knygoje "Sheltering Sky" (yra ir kino filmas pagal tą knygą). Jis sako, jog tai sąlygoja, iš dalies, laiko klausimas. Turisto laikas visada yra ribotas. Darbo, šeimos ar kitų aplinkybių verčiamas jis būtinai turi grįžti namo po keletos savaičių, neturėjęs pakankamai laiko tam, kad galėtų giliau įsijausti į lankomo krašto charakterį ar gyvenimo filosofiją. Tuo tarpu, keliautojas nėra stipriai pririštas prie to ar kito krašto, tolyn juda lėtai, į naują vietą keliai po kelių mėnesių ar net metų, t.y. tada, kai jaučia, kad užtektinai susipažino su viskuo, kas jį domino.

Kitas svarbus skirtumas tarp turistų ir keliautojų yra tai, kad turistai priima savo krašto civilizacijos ir kultūros apraiškas kaip "normą", kuria vadovaujasi kelionėse. Tuo tarpu, keliautojas lygina savąsias su kitomis ir atmeta tuos savosios arba lankomos civilizacijos elementus, kurie neatitinka jo pažiūrų. Gal būt svarbiausia yra pajėgti kritiškai vertinti savąją civilizaciją. Aš asmeniškai su antruoju Bowles punktu neturiu jokios problemos. O dėl pirmojo reikalavimo galiu atsakyti taip: nors turiu daug daugiau laiko negu vidutinis turistai, tačiau vis dėlto laikas, skirtas mano kelionėms, yra ribotas.

Atsisveikindamas su ta įdomia trijule, paklausiau apie jų tolimesnius planus. Paašikėjo, kad tikslių planų jie neturi: viskas remiasi improvizacija. Tolimesnė kelionės eiga priklausys nuo to, ką pakeliui matys, patirs, ar išgirs. Apytikriai buvo apgalvoję tik tiek, kad iš Caracas pasuks link Ekvadoro, po to į Peru, Boliviją, Čilę ir Argentiną. Iš ten gal būt patrauks į Pietų Afriką, paskui į Indiją, gal į Malajus ir tada atgal į Tekančios saulės kraštą – tęsti anglų kalbos pamokų.

Jau buvo vėloka, kai iš Bongo grįžau į viešbutį. Per kiemą, sprindžio pločio juosta skubėjo "Parasol" skruzdėlės, kiekviena iš jų užsidėjusi maždaug pašto ženklo dydžio žalio lapo gabalą, išpjautą kuriame nors netolimame medyje. Tūkstančiai keliaujančių lapų gabalėlių mirgėjo kiemo lempos šviesoje, pakeliui į jų požeminius pelėsių maisto sandėlius, kažkur giliai, po viešbučio pamatais.

Iš viešbučio sklido garsi šokių muzika. Buvo paskutinis savaitgalis prieš užgavėnių trečiadienį, taigi ir tradi-

cinio karnavalo linksmybių viršunė. Žinoma, venecueliečiai toli gražu neprilygsta brazilams karnavalo įmantrybėse. Todėl "Grand Hotel Amazonas" karnavalo atmosfera, nors ir pasižymėjo garsia muzika, gausia publika ir labai linksma nuotaika, tačiau buvo toli atsilikusi nuo braziliško nesulaikomo entuziazmo ir visiško atsipalaidavimo nuo praeities, dabarties ir net ateities, o daugeliu atveju ir nuo šeimyninės padėties bent keletui dienų – karnavalo metu.

Miego nesinorėjo, todėl pasirinkau patogų staliuką, kad galėčiau pasižiūrėti į šokėjus ir šokių stilių, pasiklausyti melodingos, įdomaus ritmo muzikos. Nors tropinių šokių muzika man, anaipol, nesvetima, o priešingai – labai mėgiama, bet niekada ne drįsčiau šokti vietinių šokėjų apsuptyje. Lotynų amerikiečio, o ypač amerikietės judesys šokio metu yra kažkas labai savito, sakyčiau, paveldėto, "nelotynams" nenukopijuojamo. Šokio muzikos nuotaikos išreiškiamos nepamėgdžiojamai impulsyviais judesiais tos kūno dalies, kuri prasideda juosmeniu, keliauja žemyn ir baigiasi bato pado apačia.

Ant stalų daugėjant tuščių "Polar" alaus bonkų skaičiui ir šokių muzikos "temperatūrai" kylant, vienas kitas balsas pradėjo pageidauti Lambados. Lambada – braziliškos kilmės šokis, prieš dešimtį metų buvęs didžiai populiarius liberalesnio pobūdžio šokuose, jau buvo gero kai primirštas. Tik retkarčiais, daugiausia karnavalo metu, trumpam laikui jis vėl atgyja. Autentiška Lambada iš merginos reikalauja trumpiausios ir supermažiausios aprangos, matomos ir spėjamos. Nuo Lambados choreografijos ypatybių paaiškinimo kukliai susilaikysiu. Galiu tik pasakyti, kad tai yra "in extremis" glaudus šokis. Girdėjau, jog praktikuojantys tikintieji, dalyvavę toje pragaro jėgų manifestacijoje, jaučia neabejotiną pareigą atlikti išpažintį.

*"On with the dance!
let joy be unconfin'd;
No sleep till morn,
when Youth and Pleasure
meet
To chase the glowing
Hours with flying feet.
Byron*

Tęsinį žiūrėkite 40 nr.
(Jono Dunduro pasakojimo tęsinys bus spausdinamas kas antrame numeryje)

Orinoco transportas: keleivinis-prekinis laivas, smulkaus prekybininko "Curiara" ir dvi valtys – bongo

J. Dunduro nuotr.

APIE RAŠTĄ IR GROŽĮ

Vladas Vijeikis

Labai norėčiau susitikti su "Dirvos" skaitytojais, kurie skaito mano straipsnelius. Net ir su tais, kurie susiraukę perverčia puslapį, pastebėję mano atvaizdą. O be reikalo. Tame puslapyje dar yra kas nors gero, į ką vertėtų atkreipti dėmesį.

Tiesa, tenka susitikti su vienu kitu skaitytoju. Jie man sako:

– Pirmiausia skaitau tavo straipsnį.

Labai gražiai pasakyta – su tikslu pradžiuginti. Tai labai žmoniška savybė. Aš taip pat pirmiausia skaitau mano straipsnį.

Bet atsiranda tokių, kurie nėra skaitę mandagumo vadovėlių ir visiškai neturi padoriai žmogui įprastų jausmų. Tie sako:

– Skaitau tavo straipsnius. Kai kurie – gal ir nieko, bet daugumas – netikę.

Iš prigimties nesu piktas žmogus ir neskriaudžiu mažiausio vabalėlio, bet tokiam asmeniui labai geidžiu trinkelėti į jo menkai išlavintą makaulę. Greičiausia jis bus iškritęs iš lopšio ant galvos.

Itariu, kad daugumas skaitytojų, kurių rašymas apsiriboja tik čekių pasirašinėjimu, ne visai supranta, ką reiškia rašyti. Tokie mano, kad užtenka atsisėsti prie tuščio popieriaus lapo, kai tuojau kelios muzos atskrenda ir šnabžda į abi ausis, ką turi rašyti. Tau reikia tik dėstyti raišes, rikiuoti jas į sakinius ir įsakyti sugulti į eilutes ant popieriaus. Tada belieka sulankstyti, įdėti į voką ir pasiųsti "Dirvai". Po to – susėsti su mūzomis prie stalo ir išgerti šampano.

Priminsiu: Levas Tolstojus, pripažintas didelis rašytojas, savo veikalą "Karas ir taika" perrašė septynis, o gal ir devynis kartus. Net ir atidavęs į spaustuvę, dar taisė. Taigi, rašymas nėra tas pats, kaip nuvykti į balių ir su gražiausia dama pašokti tango. Rašantis turi žinoti pagrindines rašto taisykles ir rašomojoje mašinėlėje (jeigu tokią turi) surasti, kur kurios raidės suguldytos. Neigudusiems užtrunka daug laiko, kol suranda jiems reikalingas raides. Dabar yra tokių mašinų, kurios pataiso tavo žo-

džių klaidas, bet dar neišrašta tokių, kurios sutvarkytų tavo mintis ir netinkamus išsireiškimus. Šiuo metu tai atlieka redaktoriai.

Todėl labai norėčiau susitikti su skaitytojais. Keli tūkstančiai patarimų praversių. Vienas kitas gal būtų labai naudingas. Nors mes, kurie rašome, esame įsitikinę, kad ne skaitytojai turi paveikti mūsų nuomonę, bet mes aukštų gyvenimo jėgų esame pašaukti auklėti, mokyti ir vesti. Todėl galime nurodyti tikrus kelius. Ir tai yra mūsų pareiga.

Parašiau ir nusigandau. O jeigu pasipiktinę skaitytojai sustabdys laikraščio prenumeratą. Tai kur aš pareikšiu savo mintis. Tad gyvenkime geruoju. Ir rašantieji, ir skaitantieji.

* * *

Kaip paprastai, kai apsilankau pas savo draugą Florioną, susėdame prie stalelio. Jis vadinamas kavos stalu (coffee table), bet mes niekad negeriam kavos. Gerdamas kavą, tarptautinių ir Lietuvos įvykių politikos neapspręsi. Neseniai, taip mums beposėdžiaujant, pasirodė Florionienė. Tiesą sakant, ne pasirodė, bet šmėkštelėjo, kaip dvasia. Pastebėjau kai kurių pasikeitimų. Eisena priminė madų modeliuotojas. Veidas taip pat ne tas. Pastebėjau lyg ir storus tepalų sluoksnius. Savo nustebusį žvilgsnį nukreipiau į Florioną. O jis sako:

– Nevartyk nieko nesu-prantančių akių. Argi negirdėjai, kad Amerikoje paskelbtas gražiausios lietuvaiteės konkursas?

– Teko viena ausim nugirsti.

– Taigi, žmonelė nutarė dalyvauti.

– Florionai, bet amžius nustatytas: nuo 18 iki 30. Kaip ji to konkurso konstituciją apeis? Čia tau ne Lietuvos Konstitucija.

– Kur tu augai? Permažai pažįsti moteris. Jos suranda išeitis. Manoji taip taria: "Mano pažįstami man sako, kad aš atrodau kaip šešiolikė".

– Bet gali dalyvauti tik nuo 18 metų.

– Nesirūpink. Suras išeitį.

– O kaip tu į tai žiūri?

– Yra kai kurių gerų pušių. Reikia suliesėti. Mažiau valgo. Nemažas sutaupymas. Mažiau man priekaištuoja: Saugo nervus. Mano nervai taip pat poilsiauja. Žinoma, yra ir kai kurių keblumų. Iš savo bobutės buvo girdėjusi, kad veido grožiui labai padeda varlių lizdai. Siunčia mane

ieškoti, bet kur tu Čikagoje rasi. Senais laikais buvo pelkių, bet ten dabar Dariaus ir Girėno paminklas stovi.

– Florionai, ar pagalvojai, kas atsitiktų jeigu laimėtų?

– Pamestų mane. Ieškotų milijonieriaus. Istorija moko. Prieš daug metų išrinktą lietuvaiteę gražuolę milijonierius vedė. Na, neilgam, bet gražuolė gavo 5 milijonus. Žinoma, šiais laikais – menkas pi-

nigas.

– Na, o jeigu pralaimėtų?

– Pakeiskime pokalbį.

Apie pragarą aš nelinkęs kalbėti.

"SAULĖS" ANSAMBLIO KONCERTAS

Labai džiugu, kad šiemet, kai Šiaulių universiteto "Saulės" ansamblis švenčia savo gyvavimo 25-metį, atsirado galimybė apsilankyti Jungtinėje Amerikos Valstijose. Liaudiškos muzikos kolektyvą pakvietė Nebraskos universitetas, esantis Omahoje. Šis miestas 1996 m. nusprendė Šiaulius laikyti miestu – seserimi. Omahoje "Saulės" ansamblis koncertuos vienuolika kartų.

Šiauliai šiemet paminėjo savo 761-ąjį gimtadienį. Jį miestas skaičiuoja nuo pirmojo savo vardo paminėjimo mums žinomoje eiliuotojoje Livonijos kronikoje. Atsirado ir tvirtai prigijo miesto vardo, siejamo su saule – Saulės miesto, Saulės žemės, Saulės mūšio pavadinimai. Tad ansambliciai ilgai negalvodami pasirinko "Saulės" vardą. Simboliška, jog studentai, baigę studijas, tarsi saulės spindulėliai pasklinda po visą Lietuvą. Daugelis iš jų neužmiršta lietuviškos muzikos, dainos ar šokio.

Šiaulių universitetas įkurtas šių metų rugsėjo 1 d. Jis perėmė visą mokslinę ir kultūrinę dviejų mokslo ir mokymo įstaigų – Šiaulių pedagoginio instituto ir Kauno technologijos universiteto Šiaulių politechnikos fakulteto patirtį. Šiuo metu universitete yra šie fakultetai: pedagogikos, specialiosios pedagogikos, filologijos, dailės, fizikos ir matematikos, technikos. Universitete veikia ir Kvalifikacijos institutas. Šiemet universiteto dieniame skyriuje studijuoja daugiau kaip 3 tūkstančiai studentų. Dar per tūkstantį mokosi neakivaizdiniame skyriuje. Stu-

dijuojantys universitete gali įgyti įvairių specialybių bakalauro arba magistro laipsnį – dailės ir dizaino, lietuvių ir užsienio kalbų, fizikos, matematikos, pedagogikos, specialiosios pedagogikos, muzikos, verslo administravimo, ekonomikos, inžinerijos ir kt.

"Saulės" ansamblyje šoka, groja ir dainuoja ne tik universiteto studentai, bet ir dėstytojai, miesto mokytojai, žurnalistai ir kitų profesijų žmonės. Kasmet ansamblis papildo naujais nariais. Tačiau primami ne visi, nes norinčių dalyvauti ansamblyje yra labai daug.

"Saulės" įkūrėjas ir pirmasis vadovas buvo žinomas smuikininkas maestro A. Stulgys. Šiuo metu meno vadovu dirba jaunas, kūrybingas muzikantas bei pedagogas Darius Daknys.

"Saulės" ansamblis sėkmingai koncertuoja ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje, dalyvauja įvairiuose festivaliuose ir konkursuose. Štai ir šiemet dalyvauta stambiame tarptautiniame vasaros festivalyje Olandijoje ir kultūrinėje programoje Vokietijoje. Apie "Saulės" koncertus rašė vokiečių ir olandų spauda. Gauta kvietimų atvykti dar kartą bei išleisti naują kompaktinį diską. Didžiausia ansamblio sėkmė – 1995 m. Didžiojoje Britanijoje įvykusiam stambiame tarptautiniame muzikos konkurse "Llangollen International Musical Eisteddfod" "Saulės" dainininkė Ona Balkutė kartu su muzikantais laimėjo pirmąją premiją ir aukso medalį.

Ansambliciai yra labai laimingi ir dėkingi, kad ši spalį, prieš viešnagę Omaho-

je, juos sutiko priimti ir pagloboti Klyvlendo (Cleveland, OH), Detroito ir Čikagos lietuvių bendruomenės.

Klyvlende spalio 8-11 d. lankysis 25 "Saulės" ansamblio nariai su vadovais, Šiaulių universiteto Pedagogikos universiteto dekanas prof. S. Tumėnas, Šiaulių kultūros skyriaus vedėjas H. Smilgys ir dvi vertėjos. Jau aptarta svečių viešnagės programa. Su geranoriškais klyvlendiečiais susitarta dėl svečių nakvynės. "Saulės" ansamblis koncertuos Kento Valstybiniame universitete. Bus surengta apžvalginė ekskursija po Klyvlendą. Šeštadienį svečiai, kurių dauguma ruošiasi tapti pedagogais, susitiks su Šv. Kazimiero šeštadieninės mokyklos moksleiviais ir mokytojais. Ten pat įvyks ir "Saulės" ansamblio šokių pamokėlė, į kurią kviečiame norinčius išmokyti ir pašokti.

Spalio 10 d., penktadienį, kviečiame visus į draugystės su "Saulės" ansambliu vakaronę. Ji prasidės 7 val. vakaro Lietuvių klube. Klyvlendiečiams, kurie suteikė šiauliečiams svečiams nakvynę, įėjimas – nemokamas, o iš kitų vakaronės dalyvių laukiame aukos – bent \$5.

Spalio 11 d., šeštadienį 6:30 val. vakaro visus kviečiame į "Saulės" ansamblio koncertą, kuris įvyks Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje. Bilietų kainos: \$7, \$10, \$15. Vaikams iki 12 metų – nemokamai.

Šio koncerto žiūrovai pamatys tikrai įdomią ir linksmą programą. Taip pat bus ir tokių "siurprizų", po kurių Prancūzijos ir Švedijos žiūrovai plojo stovėdami...

GRAŽI ČIKAGIEČIŲ DOVANA

Cleveland, OH lietuvių telkinys rugsėjo 21 d. surengė nuotaikingą popietę, kuri įvyko Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Salę puošė rudens žiedai bei sesių "židiniečių" paruošti skanėstai.

Gausus svečių burys susirinko pabendrauti bei pasidžiaugti lietuviškomis dainomis ir kaimo kapelos garsais. Programą atliko svečiai iš

kaimyninės Čikagos. Tai dar visai neseniai Lemonte susikūrusi liaudiškos muzikos kapela "Tėviškė", kuriai vadovauja energingoji Stasė Jagminienė. Šios darnios grupės nariai: Jura Bakaitienė, Dr. Leonidas Ragas, Julius Jokimas, Juozas Vencevičius, Alfonsas Seniūnas, Daiva Kimtytė, Vytautas Birgiola ir Vytautas Jagminas.

Kaimo muzikos garsai visus išjudino ir net į šokių iškviatė. Skambėjo puikios dainos. Visi jautėms tarsi viena graži lietuviška šeima. Programą pavairino žavioji kanklininkė Daiva Kimtytė.

Šią pirmąją rudens sezono popietę surengė vyresniųjų skaučių "Židiny". OS

"Tėviškės" kapela su židiniečių vadove – LR Garbės konsule I. Bublione (viduryje) V. Bacevičiaus nuotr.

"Tėviškės" kapelos koncerte. Iš kairės: V. Bakūnas, I. Jonaitienė, R. ir D. Nasvyčiai. Už jų: H. ir S. Stasai, N. ir V. Čėčiai ir kiti V. Bacevičiaus nuotr.

LYG TAS SENASIS AŽUOLAS

žurnalas "Golf Digest" birželio mėnesio numeryje. Aprašymas pavadintas "His Lithuanian dream". Žurnale taip pat įdėta ir tame aikštyne pastatyto namelio nuotrauka. Dabar jame įrengtas šeimininko atminimui skirtas muziejus. Apmaudu, bet piktdariai jau bandė jį apiplėšti.

Savo tėvo planus norėtų tęsti ir Čikagos priemiestyje gyvenantis sūnus Tauras, kuris rugsėjo pabaigoje išvyko ten pasižvalgyti. Jis norėtų įruošti dar ir golfo mušimo praktikos aikštę, kurią būtų

(Atkelta iš 7 psl.) galima naudoti bet kuriam orui esant.

Apie Kęstutį Biskį ir jo darbus reikėtų ilgai ir daug rašyti. Vargu, ar visus jo pastangų vaisius įmanoma suminėti. Visur jis buvo nuoširdus ir pareigingas, dirbo nelaukdamas, kad kiti padarytų. Jis pelnė pagarbą tų, kurie buvo kartu su juo, kurie degė ta pačia meile Lietuvai. Jos naudai darbavosi žymiai daugiau, negu nemaža jo likimo draugų dalis.

Kęstučio Biskio artimieji rugpjūčio 17 d. buvo susirinkę į pamaldas mirusiojo atminimui Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje Lemon-te. Po jų vykusiam pabėdavime Pasaulio lietuvių centro salėje dalyvavo tiek daug žmonių, kad buvo galima tik stebėtis. Ne tik jo šeimos nariai, giminės, bet ir visi draugai bei pažįstami ilgai nepamirš Senojo ažuolo paunksnę pamėgusio Kęstučio Biskio.

Edvardas Šulaitis

Trumpi pranešimai

PRANEŠA LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ CENTRAS

Lietuvos medicinos bib-

liotekos direktorė Salvinija Kocienė rugsėjo 10 d. laišku prof. dr. Jonui Račkauskui pranešė, kad biblioteka gavo 30 dėžių medicinos leidinių, atsiųstų devintuoju knygų tal-

pintuvu iš Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centro. Ji nuoširdžiai dėkoja aukotojams, nes tai būsimi "didelė parama bibliotekos skaitytojams".

Gerbiami Liudai ir Aleksandra Sagiai:

Priimkite žodinę puokštę Lietuvos rudens gėlių, kaip padėką už Jūsų meilę lietuviškam šokiui ir jo išpopuliarinimą šiame kontinente. Jūsų paliktas turtas Cleveland'o jaunimo širdyse ilgai žės. O plačiai nuskambėjęs "Grandinėlės" vardas liks kaip Jūsų testamentas Cleveland'e, jaunų vadovių rankose

Linkiu laimingų ir gražių dienų brangioje tėvynėje

Ingrida Bublione
LR Garbės Konsulė
Ohio Valstijoje

LB Cleveland'o apylinkės valdyba
nuoširdžiai kviečia visuomenę į
Šiaulių universiteto muzikinio ansamblio "SAULĖ"

KONCERTA,

kuris rengiamas spalio 11 d.,
šeštadienį, 6:30 v.v.

Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje.
lėjimas 7, 10 ir 15 dol.

Susipažinimo su svečiais VAKARONĖ,
spalio 10 d., 7 v.v. Lietuvių namuose
rengia "Gija". Auka 5 dol.

Ypatingai kviečiame jaunimą

UNITED STATES POSTAL SERVICE			Statement of Ownership, Management, and Circulation (Required by 39 USC 3685)	
1. Publication Title	2. Publication Number	3. Filing Date		
DIRVA	1575-80	SEPT. 24, 1997		
4. Issue Frequency	5. Number of Issues Published Annually	6. Annual Subscription Price		
Weekly	51	3500		
7. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Not printer) (Street, city, county, state, and ZIP+4)			Contact Person	
19807 Cherokee Ave. CLEVELAND, OHIO 44119-0191			J. JASAITIS	
8. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher (Not printer)			Telephone	
VILTIS, INC. THE AMERICAN LITHUANIAN PRESS, RADIO ASSN.			531-8150	
9. Full Names and Complete Mailing Addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor (Do not leave blank)				
PUBLISHER (Name and complete mailing address)				
VILTIS, INC. THE AMERICAN LITHUANIAN PRESS, RADIO ASSN.				
EDITOR (Name and complete mailing address)				
DR. JONAS JASAITIS				
MANAGING EDITOR (Name and complete mailing address)				
18920 LOCHERIE AVE. CLEVELAND, OHIO 44119				
10. Owner (Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of the individual owners. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner. If the publication is published by a nonprofit organization, give its name and address.)				
Full Name Complete Mailing Address				
VILTIS, INC. ALGERDAS MATULIONIS				
THE AMERICAN LITHUANIAN PRESS, RADIO ASSN. 3236 OAK CLEVELAND, OHIO 44118				
19807 CHEROKEE AVE. CLEVELAND, OHIO 44119-0191				
11. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities. If none, check box				
None				
12. Tax Status (For completion by nonprofit organizations authorized to mail at special rates) (Check one)				
The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for federal income tax purposes:				
☒ Has Not Changed During Preceding 12 Months				
☐ Has Changed During Preceding 12 Months (Publisher must submit explanation of change with this statement)				
PS Form 3526, September 1995 (See Instructions on Reverse)				

13. Publication Title		14. Issue Date for Circulation Data Below	
DIRVA		SEPTEMBER 1997	
15. Extent and Nature of Circulation		Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	Actual No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
a. Total Number of Copies (Net press run)		2,400	2,400
b. Paid and/or Requested Circulation			
(1) Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, and Counter Sales (Not mailed)		83	82
(2) Paid or Requested Mail Subscriptions (Include advertiser's proof copies and exchange copies)		1649	1625
c. Total Paid and/or Requested Circulation (Sum of 15b(1) and 15b(2))		1732	1707
d. Free Distribution by Mail (Samples, complimentary, and other free)		107	104
e. Free Distribution Outside the Mail (Carriers or other means)		78	75
f. Total Free Distribution (Sum of 15d and 15e)		185	179
g. Total Distribution (Sum of 15c and 15f)		1,917	1,886
h. Copies Not Distributed			
(1) Office Use, Leftovers, Spoiled		483	514
(2) Returns from News Agents		NONE	NONE
i. Total (Sum of 15g, 15h(1), and 15h(2))		2,400	2,400
Percent Paid and/or Requested Circulation (15c / 15g x 100)		72	71
16. Publication of Statement of Ownership			
☐ Publication required. Will be printed in the _____ issue of this publication.			
☒ Publication not required.			
17. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner			
Editor		Date	
Edvardas Šulaitis		Sept. 24, 1997	

Instructions to Publishers

- Complete and file one copy of this form with your postmaster annually on or before October 1. Keep a copy of the completed form for your records.
- In cases where the stockholder or security holder is a trustee, include in items 10 and 11 the name of the person or corporation for whom the trustee is acting. Also include the names and addresses of individuals who are stockholders who own or hold 1 percent or more of the total amount of bonds, mortgages, or other securities of the publishing corporation. In item 11, if none, check the box. Use blank sheets if more space is required.
- Be sure to furnish all circulation information called for in item 15. Free circulation must be shown in items 15d, e, and f.
- If the publication had second-class authorization as a general or requester publication, this Statement of Ownership, Management, and Circulation must be published. It must be printed in any issue in October or, if the publication is not published during October, the first issue printed after October.
- In item 16, indicate the date of the issue in which this Statement of Ownership will be published.
- Item 17 must be signed.

Failure to file or publish a statement of ownership may lead to suspension of second-class authorization.

CLEVELAND, OH

RENGINIŲ KALENDORIUS

• SPALIO 10-11 d.d. JAV LB regia Cleveland'o apylinkės Lietuvių dienas. Šiaulių universiteto liaudiškos muzikos ansamblio "Saulė" koncertas

• SPALIO 18 d. Dievo Motinos parapijos salėje įvyks koncertas dienraščiai "Draugas" paremti. Ruošia JAV LB Cleveland, OH apylinkės valdyba. Dalyvaus solistai Aušra Cicėnaitė (sopranas) ir Vaidas Vyšniauskas (tenoras) bei akompaniatorė Eugenija Kuprytė

• SPALIO 18-19 d. – nemokami skiepai nuo gripo. Rengia šv. Jurgio parapijos taryba

• SPALIO 25 d. – "Dainavos" stovyklos 40 metų sukakties koncertas. Koncertuoja Čikagos "Dainavos" ansamblio vyrų oktetas

• LAPKRIČIO 8 d. – šeštadienį, Cleveland'o Lietuvių žuvininkų klubas (Litts Anglers Club), Lietuvių namuose, rengia loteriją-balių. Bilietus platina klubo nariai ir Lietuvių namai. Už \$30 asmeniui bus vakarienė, gėrimai, muzika, šokiai, galimybė laimėti \$1000 ir įvairias kitas sumas bei prizus

• LAPKRIČIO 9 d., 4 v.p.p. – Dailios Staniškienės poezijos

knygos pristatymas Dievo Motinos parapijoje

• LAPKRIČIO 15-16 d.d. Dievo Motinos parapijos salėje įvyks pirmosios lietuviškos knygos – Martyno Mažvydo "Katekizmo" sukakties minėjimas. Šventę ruošia JAV LB Cleveland, OH, apylinkės valdyba

• LAPKRIČIO 16 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – šv. Jurgio parapijos Rudens festivalis

• LAPKRIČIO 22 d., šeštadienį, Lietuvių namuose Lietuvių karių veteranų sąjungos "Ramovė" Cleveland, OH, skyriaus valdybos nariai rengia Lietuvos Kariuomenės dienos minėjimą

• LAPKRIČIO 23 d., 11:30 v. r. – prof. dr. Algio Norvilos paskaita Dievo Motinos parapijos salėje

• GRUODŽIO 6 d. 9 v. r. - 5 v.p.p. – Adventinis susikaupimas – rekolekcijos. Jas praveda kun. Pietrimas Dievo Motinos parapijoje

• GRUODŽIO 20, 21 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinų pardavimas

• GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. – Bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

ATLANTA IMPORT EXPORT

JŪSŲ PASLAUGOMS CLEVELAND'E MŪSŲ ATSTOVAS:

LITMA IMPORT EXPORT
639 EAST 185 STREET
CLEVELAND OH 44119
216-481-0011

SIUNČIAME SIUNTINIUS LAIVU
LABAI SKUBIEMS SIUNTINIAMS - ORO CARGO
AUKŠTOS KOKYBĖS MAISTO SIUNTINIAI

JŪSŲ SIUNTINIUS PRISTATYSIME Į NAMUS
BET KURIOJE LIETUVOS, LATVIJOS, ESTIJOS,
BALTARUSIJOS VIETOJE, O TAIP PAT MASKVOJE,
PATERBURGE IR KALNINGRADO SR.

ATLANTA IMPORT EXPORT
(312) 434-2121 arba (800) 775-7363

1998 metai

• SAUSIO 17 d. – loterija, skirta Lietuvių namų remontui. Pradžia – 6:30 vakaro. Pietūs, muzika, šokiai, nemokamas baras

• Kovo 29 d. – Kaziuko mugė. Rengia Cleveland'o skautija

"DIRVAI" AUKOJO:

Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos Bostono skyrius \$ 500

B.Karkliū, Cleveland OH.... 50

Shalins Funeral Home, Woodhaven NY..... 50

L.Griniūte-Smulkst, Melrose Park, IL 25

V.Valys, Detroit, MI..... 20

A.Ruigys, Los Angeles, CA. 20

V.Bergas, W. Hyannis, MA 15

N.Raškienė, New Britain, CT 15

N.von Kiparski, Montvil. OH 15

V.Tamulis, Cleveland, OH.... 15

L.Reivydas, Los Angel., CA 15

J.Jurgelis, Moreland H., OH 15

E.Kleinas, Quincy, MA..... 15

J.Kardokas, Baltimore, MD.. 15

A.Lūža, Parma, OH..... 10

L.Dubray, Portage, MI..... 10

M.Remienė, Westchester, IL 10

D.Martinkus, Omaha, NE..... 10

V.Dailidka, Albuquerque, NM 10

A.Bimbiris, Boise, ID..... 10

J.Laucevičius, Woodh., NY 10

J.Liaukus, Elmhurst, IL..... 5

V.Maciulevičius, Lakew., OH 5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

"Vilties" draugija ir "Dirvos" redakcija reiškia didelę padėką ALTS Bostono skyriui už tokią gražią auką "Dirvai"

PRASIDĖJO
SPAUDOS
PLATINIMO
VAJUS!
PLATINKIME
"DIRVĄ"!
Naujiems
skaitytojams –
\$25 metams!

SKELBIMAS

Parduodamos naujos
automatinės vienos mašinos
garažo durys. Kreiptis tel.
(216) 486-3912

• DIRVA • 1997 m. spalio 7 d. • 11 psl.

VERTA APLANKYTI

• Spalio 9 d. – Kolumbo dienos paradas Cleveland miesto centre. Rengia Federation of Italian American Societies of Norther Ohio – Amerikos italų draugijų sga. Tel. 440-247-9114.

• Spalio 10-12 d. – Baby, Toddler & Toy Fair – Kūdikių, vaikelių ir žaislų mugė. IX Center, Brook Park. Tel. 440-808-8839.

• Spalio 11-12 d. – Covered Bridge Festival – Dengtų tiltų šventė. County Fairgrounds in Jefferson. Tel. 440-5786-3769.

• Spalio 12 d. Jazz on the Circle series – Džiazo koncertų serija. Severance Hall at University Circle, Cleveland. Tel. 216-231-1111

• Spalio 17-19 d. Christmas Art Crafts Festival – Kalėdinio meno ir rankdarbių

šventė. Cuyahoga Fairgrounds, Berea. Tel 440-243-0090.

• Spalio 18-19 ir 25-26 d. Harvest Celebration ar Modroo Farm – Derliaus šventė Modroo ūkyje. Corner of Music & Hemlock Roads, Chagrin Falls. Tel. 440-247-7994.

• Spalio 24-26 d. Family Pet Show – Šeimos gyvulėlių paroda. I-X Center, Brook Park. Tel. 1-800-879-3942.

• Spalio 24-26 d. ir 29-31 d. Boo at the Zoo – Halloween pokštai zoologijos sodė. Tel. 216-661-6500, ext. 290.

• Spalio 25 d. Ceramic Crafts Show – Keramikos rankdarbių paroda Progress Center, Ashtabula. Tel 440-224-1031.

Ger.J.

Trumpi pranešimai

JURGINĖS NAUJIENOS

Spalio 18-19 d. savaitgalį parapijiečiai bus nemokamai skiepijami nuo gripo. Ši darbą atliks dr. Antanas Bacevičius ir dr. Linas Vaitkus.

Spalio 25-26 d. savaitgalį bus Parapijos tarybos rinkimai. Taryba sudaro 10 narių, renkamų 2 metams. Kasmet papildomai renkami 5 nariai. 1997 m. gruodžio 31 d. kadenciją pabaigs šie tarybos nariai: Petras Bacevičius, Steven Juodvalkis, Steven Kristoff, Algirdas Matulionis ir Walteris Salaikas. Dar vieneriems metams – iki 1998 m. gruodžio 31 d. Taryboje eis pareigas: Antanas Bacevičius, Virginija Rubinski, Larry Stochl, Kęstutis ir Liucija Tamošiūnai. Norintius siūlyti rinkimams kandidatus, prašome įteikti jų pavardes klebonui kun. J. Bacevičiui prieš spalio 12 d. sekmadienį.

Šv. Jurgio parapija sveikina neseniai įstojusius naujus narius: Virgilijų Dučmaną, Walene Balasz, Audrą Butkus ir Genadijų ir Aleksandrą Slechticovus.

Šv. Jurgio parapija dailosi talkininkų įvairiems darbams atlikti. Reikalingi talkininkai Bingo lošimams, kurie galėtų padėti nors kartą per mėnesį arba kas šęštą savaitę. Taip pat reikalingi talkininkai Šalpos Centre bei švarai palaikyti. Galinčius padėti Šv. Jurgio parapijai, prašome kreiptis į kun. J. Bacevičių.

Ger.J.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

"Dirvos" 35-ajame numerioje po pirmajame puslapyje išspausdinta nuotrauka klaidingai nurodyta, kad paminklas Prienuose skirtas Vytautui Didžiajam. Taip buvo užrašyta ant nuotraukos, kurią atsiuntė skaitytojai. Iš tikrųjų nuotraukoje matome DLK Kęstučio paminklą.

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1997

Skrydžiai į Vilnių dar vis geriausiaiomis kainomis
Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas
Bendradarbiaujame su Lietuvos Avialinijomis

RITA STAŠKUTĖ

MATAS & ASSOCIATES

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

Ar pagarba seneliams – pasenusi pažiūra?

Kristina Bjercknes

Iš Lietuvos nuvažiavus į Vakarų Europą, labiausiai stebina senų žmonių gyvenimas. Mes Lietuvoje esame įpratę matyti skarutėmis apsirišusias močiutes suvargusias, pykstančias, kad jaunesni neužleidžia vietos troleibuse. Gaila, bet lietuviškoje visuomenėje jau išsivyravo nuomonė, kad seni žmonės – lyg "nurašyti", t.y. beverčiai.

Nereikia skaityti nė J. Bilūno apsakymų, pati kasdienybė pilna pavyzdžių. Dabar ne viena įstaiga ar organizacija keturiasdešimties sulaukusį atleidžia iš darbo: atseit, tu jau per senas, niekam tikęs, jaunimui reikia vietų. Negi jaunatviškas entuziazmas daug vertingesnis už brandžią patirtį?

Apie senus žmones, kuriuos teko sutikti, knygas galėčiau parašyti. Jų patirtyje bei vertybėse tebėra gyva tikroji, nenužmogėjusi Lietuva. Žaviuosi senučiukais univer-

siteto dėstytojais, kurie paskutinę jų gyvenimo dieną vis dar paskaitas skaito, didžiuojusi savo seneliais, "ir šilto, ir šalto prie lenkų, vokiečių bei rusų mačiusiais".

Prieš keletą metų lankiausi pas draugę Suomijoje. Ir pamanyk tik: jos aštuonias dešimtis perkopusi močiutė, išdidi dama, atrodė geriau nei 17-metė storulė anukė! Senučiukė kas dieną dviračiu važinėjo ledainėn, entuziastingais šūkiams pritardavo sirgaliams, žiūrėdama sporto laidas. Dar labiau nustebau, kai drauge pasakė, kad Suomijos socialinės sistemos dėka, močiutė yra geriau aprūpinta, nei gydytoju dirbantis draugės tėvas. Man prieš akis iškilo Lietuvos senolė, per nepjautą žolę tempianti kibirą šviežio pieno, iš kurio vėliau išsukusi sviestą ar padariusi sūrius, išdalina juos savaitgaliu apsilankiusiems miestiečiams vaikams.

Manau, kad Lietuvos senoliai daugiau negu bet kurios kitos šalies seni žmonės yra verti pagarbos. Jie paskutinįjį šimtmetį po sunkia okupantų našta lietuviybės dvasią išsaugojo.

Dar šio amžiaus pradžioje rašytojas Mark Twain yra pasakęs: "Pirmoji gyvenimo pusė susideda iš noro linksmintis, bet tam nėra galimy-

bių, antroje – yra galimybių, bet nebėra noro. "Deja lietuviai jo žodžius perfrazuotų taip: "... antroje gyvenimo pusėje nebėra nei galimybių, nei noro".

Prieš dešimtmetį, būdama mokinukė, pratinausi padėti seniesiems: kas savaitę lankėme vienišus senelius, nupirkdavome jiems maisto, padėdavome sutvarkyti jų namus. Visai nebuvo neįprasta padėti senai močiutei pereiti gatvę ar panešėti jos pirkinius iki namų. Nesvarbu, buvai tikintis ar ne, bet trupinėlis pagarbos senam žmogui dar buvo mums. Dabartinis Lietuvos jaunimas iš viso to tik pasijuoktų.

Nemažai senų žmonių Lietuvoje liko visai izoliuoti. Aplankykite tolimus kaimus žiemą – sutiksite ten tik žilagalvius senolius. Miestiečiai vaikai aplanko juos tik vasarą, norėdami kaimo gamtoje praleisti atostogas, pabėgti nuo miesto šurmilio. Dažnai senukams sutempia vaikčius – daug pigiau juos kaime palikti, negu leisti į kokią jaunimo stovyklą. Rudenį, jant ištuštėja senos gryčios, ir vėl lieka senoliai vieni, be autobuso ir telefono, su savais nepakartojamais prisiminimais, išgyventais skausmais ir iš kelių okupantų patirtais pažeminimais. Dažniausiai jų vienintelis ryšys su išoriniu pasauliu – bažnyčia. Jaunimas miestuose taip ir galvoja: "Nusenai – tai ir pasitrauk iš visuomenės, gyvenk kur užkampyje, kad niekam po kojomis nesipainiotum".

Neverta nė kalbėti apie juokingas pensijas Lietuvoje. Tai rodo Vyriausybės požiūrį

į senuosius. Silpnutės, vos besilaikančios Carito bei kitos labdaros organizacijos neką gali tūkstančiams padėti. Skurstantys senelių namai tampa paskutiniu prieglobsčiu atstumtiesiems. Vis prastėjantis visuomeninis transportas, brangstanti elektros energija surakina senuosius tarp keturių sienų. Ne vienam ir parduotuvę pasiekti beveik neįmanoma, o ir ten apsukri pardavėja tik ir žiūri kaip centą kitą iš aklo pirkėjo nu-

vogti...

Kol pasaulio medikai ginčijasi dėl eutanazijos ir savanoriškos mirties, kol aiškinasi, ar "verta" pratęsti senų ir kenčiančių žmonių gyvenimą, kol vyriausybės ir įstatymų leidėjai ieško būdų, kaip pagerinti senyvų žmonių būklę, visuomenė senajai kartai tampa vis labiau abejingesnė. Nesuprantu, kodėl taip yra. Juk anksčiau ar vėliau visi, lazdele pasiramstydami, vaikščiosime.

VISA LOTTERY

Our office is assisting with VISA LOTTERY Application for Green Card from now until November 19, 1997 For more information call: Jayashree Bidari, J.D. – Attorney At Law (216) 892-3323

AMERICAN TRAVEL SERVICE

Patikimiausia ir ilgiausiai veikianti lietuvių kelionių agentūra Amerikoje.

Parūpiname bilietus į Lietuvą patogiausiais maršrutais ir pigiausiomis kainomis. Sutvarkome Jūsų atostogas į visas pasaulio šalis bei užsakome pačias įdomiausias keliones laivais.

Royal Caribbean 7 naktų kelionė laivu golfininkams balandžio 26 – gegužės 3, 1998 ***

Princess Cruises Love Boat 12 dienų kelionė į Aliaską birželio 11-22, 1998 ***

Užsiregistruojant iki lapkričio 15 d., duodame specialią nuolaidą.

9439 S. Kedzie Ave. Evergreen Park IL 60805 Tel. 708-422-3000 or 1-800-422-3190 FAX 708-422-3163

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter

• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St. Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jankia atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

Paskolos namų remontui nuo 7%
Del smulkesnės informacijos skambinkit TAUPAI
Prieš perkant naują mašiną – pasiteiraukite TAUPOJE
Naujom mašinom – nuo 7.0% Naudotom mašinom – nuo 8.5%

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00v.r. – 4:00p.p.
penktadienį 9:00v.r. – 6:00p.p.
šeštadienį 9:00v.r. – 12:00p.p.
sekmadienį parapijoje 11:00v.r. – 12:00p.p.

Kiekvieną taupomąjį sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000